

PARTIUMI KÖZLÖNY

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET HIVATALOS LAPJA

XXX.
ÉVFOLYAM
1. SZÁM

2020.
FEBRUÁR

24 oldal
Ára 3 lej

ISSN 1583-5782

JEGYZŐKÖNYV,

mely felvételre 2019. június 21-én, a PKE dísztermében,
a Királyhágómelléki Református Egyházkerület közgyűlésén

A közgyűlés Bogdán Szabolcs szilágysomlyói esperes igehirdetésével kezdődik.

Textus: 5Móz 32,1-18

A Bibliaolvasó Kalauz mára kijelölt szakaszból olvastam fel néhány verset. Az előző szakaszban Isten elmondja Mózesnek: „Közel van már az az idő, amikor meg kell halnod.” Mózes az Úr parancsára összegyűjti a törzsek véneit, előjáróit, ott van Józsué, az utód is, és elmondja azt, amit Isten rábízott, hogy azt továbbadja. Ekkor hangzik el ez a mai igeszakasz, amelynek ez a felirata: „Mózes éneke”. Énekben mondja el Isten ígését, mely tanúskodni fog a nép ellen, ha az elhagyja Isten akarát. Egyenes, kemény, prófétai szó az ige... És ez szól ma hozzánk, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Közgyűlésének jelenlevő tagjaihoz.

Nagy ilyenkor a kísértés, hogy „lefaragjuk” Isten szavának az életét, hogy finomítsunk rajta, hogy ne legyen olyan metsző, húsbavágó. Nekem nem áll szándékomban ezt tenni! Isten hallatni akarja a hangját! Nem szeretné, ha bármi ennek útját állná! Annyira fontos, amit mond, hogy még az eget és a földet is „odafigyelésre” kéri: „Figyeljete ti egek, hadd szóljak, a föld is hallja meg számnak mondásait!” Az ige beszél Istenről, beszél Isten népéről (rólunk), és azt is elmondja, melyik az az út, amely függetlenül a körülményeinktől, győztesekké tesz bennünket. Gyertek, Isten Szentlelkétől vezetve, nézzük ezeket egy kicsit közelebbről és részletesebben!

1. Mit tudunk meg Istenről? Az Úr kijelenti magát. Magáról beszél. Szeretetéről, mely népével való kapcsolatában csodálatosan megnyilvánult. Ilyen jelzőket olvasunk róla: kőszikla, tökéletes, igazságos, nem hitszegő, igaz és egyenes. Ezek mind olyan jellemvonások, amelyek közül bennünk (csak úgy a magunk erejéből) egy sincs meg.

Olyan jó, hogy nekünk ilyen Istenünk van, akinek nagysága, hatalma sem hozzánk, sem máshoz nem mérhető. Olyan jó újra és újra megállni, Istenre nézni, és Őt annak látni, Aki! Jó újra és újra Őt engedni a trónra, és belátni: ez a történet az Ő története, de nekem/nekünk boldogságot ad, hogy benne lehetünk ebben a történetben.

Szeretetének jeleivel körülvette, elhalmozta Izráelt. Megkereste a puszta földön a vad sivatagban; óvta, mint szeme fényét; szárnyain hordozta; mező termésével etette; még a sziklából is mézet és olajat fakasztott számára. A lehetetlen helyzetekben is gazdagon megáldotta; vajjal, tejfel, kövér eledellel, a liszt és a bor legjavával táplálta őt Isten. Mert nekünk ilyen Istenünk van...

2. De mi lett ennek az eredménye? Lássuk, mit mond ebben a vonatkozásban Izráelről az ige?

Egyszerű, logikus gondolkodás szerint is, Isten szeretetére a válasz nem lehetne más, mint hálaadás, magasztalás, és az Úrral való kapcsolat még szorosabbá tétele. Ugye, ez lenne a normális?

De nem ez történt! Hanem mi? Idézem: „Meghízott Jesurún (Izráel jelképes neve), kirúgott a hámból – meghízta, kövér, hájas lettél! – és elvetette Istent, alkotóját, elhagyta szabadító kőszikláját.” (15 v.). A jólétben, nemcsak egyszerűen elfeledkezett Istenről, hanem úgy érezte: nincs is szüksége Istenre! Isten fájdmáról beszél ez a mondat: „elvetette Istent, alkotóját, elhagyta szabadító kőszikláját.”

És akkor jöttek az idegen istenek! Az utálatosságok, amelyekkel Isten nem ért egyet; az idegen szellemeknek való áldozás, magával hozta az Istentől idegen szellemiséget; leborultak olyan istenek előtt, akiket nem ismertek, de ennek ellenére mégis bizalmat szavaztak nekik!

Ezt mondja az Ige Izráel népéről. Ha ma az Ige nekünk szól, akkor ma a mi életünk, egyházunk élete kerül nagyító alá! Mit mutat a mi életünk? Egyházkerület, egyházmegyék, gyülekezetek, lelkipásztorok, presbiterek, közgyűlési tagok élete?

Isten nem változik. Ránk is ugyanazon áldásai áradnak, mint az egykori Izráelre. Jólétben élünk! Lelki anyagi áldások újabb és újabb lehetőségei nyílnak meg előttünk. Ma ilyen időket élünk. Persze, lehet nem vagyunk elégedettek, mert mindig könnyű találni valaki mást, akinek jobban meg, mint nekünk.

De visszatérve az előbbi kérdésre: Mit mutat az életünk? Mi a helyzet velünk? Mire használjuk Isten áldásait? Izráelt Isten a népek világosságául rendelte. Jézus is erre hívja el az Újszövetség egyházát: „ragyogjon a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák jócselekedeteiteket, és

dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat.” (Mt 5,16). Azok vagyunk, akiknek Isten rendelt?

Az Úrtól kapott erőt (energiát) mindig arra használjuk, amire Ő adja? Nincs ott ez a valóság, vagy ennek kísértése/lehetősége előttünk, amiről az ige beszél: „meghízta, kövér, hájas lettél”? Ilyen állapotban könnyen jön az ellustulás, a kényelemszeretet, a túlélésre való berendezkedés, hogy: „amíg én élek, legyen valahogy, és hogy utána mi lesz, az nem érdekel!”

A lelkiileg, meg a testileg is elhújasodott Izráel „elvetette Istent, alkotóját, elhagyta szabadító kőszikláját.” Elfelelte Istent. Már homályos emlékként sem tartja számon az Egyiptomból való szabadulást és a pusztai vándorlás csodáit.

Mi minden helyzetben tudjuk, ki a mi szabadító kősziklánk? Mennyire sugározza a mai református egyházunk élete, hogy Krisztus a Kőszikla, és mi rajta állunk? Vajon ez a legmarkánsabb üzenet, amit mi közvetítünk a világ fele?

Ahol a meghízott, ellustult, eltunyult nép kényelmének a féltéséből feladja Kőszikláját, ott olyan erők, ideológiák előtt nyit ajtót, amelyek teljesen idegenek Istentől. Ott jönnek a teljesen idegen istenek, az idegen szellemekkel pedig az idegen szellemiség. Isten gondolatai helyett a világ gondolatai szivárognak be. Persze a kísértő (Sátán) úgy próbálja ezeket bemutatni, hogy összeegyeztethető az Isten gondolataival, pedig NEM! Ahogy a víz és az olaj nem keverhető össze, ugyanígy nem lehet összekeverni az Isten szerinti a nem Isten szerintivel! Ha mégis megteszük, akkor Istentől idegen erők kiszolgálóivá lehetünk, akik Isten népét csak eszközként akarják felhasználni saját céljaik elérésére.

Amikor Mózes elmondta ezt a prófétai éneket, még nem volt valóság, amiről beszélt. Izráel biztos, nem gondolta magáról, hogy ilyené lehet az élete: „Kőszikládat, aki nemzett, elfeledted; elfeledted Istent, aki világra hozott!”

3. Már csak az a kérdés van hátra, hogy mit szeretne az Úr velünk? Melyik az az út, ami megóv bennünket mindattól, ami Izráel népével megtörtént? Azt hiszem erre mindannyian tudjuk a választ! Jó lenne, ha nemcsak tudnánk, hanem cselekednénk is!

Azt mondja Isten nekünk: találd meg újra és újra, úgy is, mint egyén, úgy is mint közösség/egyház a te Kőszikládat, Jézus Krisztust! Állj Rá

naponként, építs mindent Rá! Az energiádat ne a hájasodásra, a túlélésre használd, hanem arra, amire Jézus elhívott: az evangélium hirdetésére, a tanítvánnyá tételre, a lelkek megmentésére! A keresztyénségünk ne csak üres szó, vagy szólam legyen, hanem élő valóság.

Amiről itt Mózes által Isten beszél, csak jóval később következett be ítéletként a zsidók életében, tehát elkerülhető lett volna.

Aldott legyen az Úr, hogy hozzánk is idejében szól, figyelmeztet, mert ez azt jelenti, ha mi a Kősziklát nem hagyjuk el, ha a Kősziklán maradunk, akkor nem azt mondom, hogy könnyű lesz, de örömmel és hálaadással végezhethetjük feladatainkat és betölthetjük küldetésünket egészen az Úr Jézus Krisztus visszajöveteléig! Ő áldja meg tanácskozásunkat, közgyűlésünket és az egész Anyaszentegyházat!

Ámen!

Szám: 1/2019.

Tárgy: Számbavétel, hitelesítők kinevezése

Jelen vannak:

Csúry István püspök, Bara Lajos István főgondnok, Forró László főjegyző, Török Sándor presbiteri főjegyző, Kánya Zsolt Attila aljegyző, Tatár Miklós presbiteri aljegyző, Dénes István Lukács generális direktor-esperes;

a Nagybányai Református Egyházmegye képviselőjében: Ecsedi Árpád lelkészi főjegyző, Pozán Edit presbiteri főjegyző, valamint Székely Zsolt, Lovász István, Huszár László, Moni János, Kölcsei István, Szász Ferenc küldöttek;

a Szatmári Református Egyházmegye képviselőjében: Király Lajos esperes, dr. Puskás Csaba főgondnok, Boga Ferenc presbiteri főjegyző, valamint Máté Róbert, Keresztúri Sándor Zsolt, Képiró Gyula Jenő, Boga Kiss Ferenc, Csúry Miklós, Gyapai Sándor, Fülöp József küldöttek;

a Nagykárolyi Református Egyházmegye képviselőjében: Tolnai István esperes, Dobai Zoltán lelkészi főjegyző, valamint Geréb Miklós, Káptai Tibor, Fóris László küldöttek;

az Érmelléki Református Egyházmegye képviselőjében: Rákosi Jenő esperes, Mészáros János főgondnok, Bara László lelkészi főjegyző, valamint Darabont Tibor, Kovács Gyula, Illyés Tamás, Oláh József, Borsi Attila, Ladányi Árpád küldöttek;

a Bihari Református Egyházmegye képviselőjében: Filep Attila lelkészi főjegyző, Jakab Gyula presbiteri főjegyző, valamint Földesy Márta, Miklós Csaba, Sebestyén László Ede, Szigeti Ferenc Ernő, Zsigmond Attila, Papp Csaba, Barabás Imre, Koszorús István, Pásztor Sándor, Mészáros Károly, Fenesi Ferenc küldöttek;

az Aradi Református Egyházmegye képviselőjében: Módi József esperes, Baracsi Levente lelkészi főjegyző, Bíró Zoltán presbiteri főjegyző, valamint Papp József, Dénes József, Faragó István küldöttek;

a Temesvári Református Egyházmegye képviselőjében: Bódis Ferenc esperes, Valkay Németh György presbiteri főjegyző, valamint

Gáll Zoltán, Gazda István, Teleki Gábor, Kótai József küldöttek;

a Szilágysomlyói Református Egyházmegye képviselőjében: Bogdán Szabolcs esperes, Szőnyi Levente lelkészi főjegyző, Tóth András presbiteri főjegyző, valamint Vízaknai Zoltán küldött;

a Zilahai Református Egyházmegye képviselőjében: Szász Bálint Róbert esperes, Sz. Szilágyi Zoltán lelkészi főjegyző, László Kálmán presbiteri főjegyző, valamint Nagy Mihály, P. Szilágyi Zoltán, Bogdán Szabolcs, Papp János, Fekete Károly küldöttek.

Hiányoznak:

a Nagybányai Református Egyházmegyeből: Gellén Sándor esperes, Vicsai András főgondnok

a Szatmári Református Egyházmegyeből: Kiss József lelkészi főjegyző, Rács Ervin, Búcs Attila, Kiss József küldöttek;

a Nagykárolyi Református Egyházmegyeből: Kovács Jenő főgondnok, Dallos László presbiteri főjegyző, valamint Kovács Szabolcs, Szász Ferenc küldöttek;

az Érmelléki Református Egyházmegyeből: Bede László presbiteri főjegyző, valamint Futó Ferenc, Stiak László küldöttek;

a Bihari Református Egyházmegyeből: Garnai Sándor főgondnok, Mikló István Boldizsár, Kondor Endre, Szabó Zsolt, Bódi Irma, Pápa Gyula, Matyi Miklós küldöttek;

az Aradi Református Egyházmegyeből: Venter Miklós főgondnok, Varga István küldött;

a Temesvári Református Egyházmegyeből: Végh József főgondnok, Bálint Sándor lelkészi főjegyző, valamint Tamássy Jenő küldött;

a Szilágysomlyói Református Egyházmegyeből: Székely Csaba főgondnok, valamint Lucza István, Kiss Miklós, Kovács István, Szűcs János, Balázs Ernő küldöttek;

a Zilahai Református Egyházmegyeből: Móri Sándor küldött.

Tanácskozási joggal jelen vannak:

Jobb Domokos ifjúsági előadó, Varga Szilárd iskolalelkész, valamint Farkas Zsolt, Salánki Lóránt, Vinczéné Pálfi Judit, Wagner Erik, Szűcs Éva előadótanácsosok, Boga Kiss Mária nőszövetségi elnök, Emődi András levéltáros, Gáll Sándor lelkészértelmezési elnök.

Megállapítást nyer, hogy a Közgyűlés a 548/2019. számú meghívóval szabályszerűen hivatott össze és határozatképes. Közgyűlés egyhangúlag megbízza Huszár Lászlót és Kölcsei Istvánt a jelen jegyzőkönyv hitelesítésével.

Szám: 2/2019.

Tárgy: Az előző jegyzőkönyv hitelesítése – Forró László főjegyző

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja az előző, 2019. decemberi gyűlés jegyzőkönyvét.

Szám: 3/2019.

Tárgy: Közgyűlés megnyitása – Bara Lajos István főgondnok

Főtiszteletű Püspök Úr!

Főtiszteletű Közgyűlés!

Mózes 1. könyve 41,29-30 verseivel köszöntöm a Közgyűlés tagjait! „Hét esztendő jön, amikor nagy bőség lesz Egyiptom egész földjén. De az éhínség hét esztendeje következik utánuk, amikor minden bőséget elfelejtenek Egyiptom földjén, és éhínség fogja emészteni az országot.” Jó és rossz idők váltakozásáról szól a fenti igever, amint volt az az ősatyák idején, békés és háborús időről, amelyek végigkísérték az emberiség történetét, kedvező és kedvezőtlen időről, amelyek emberi sorsainkat határozzák meg napjainkban is. Tapasztalható tehát, hogy szinte törvényszerűen az áldásos időket áldatlan idők váltják. Akár Európa ingatag helyzetére tekintünk, akár a gazdasági mutatókra, akár az éghajlati szélsőségekre, akár az úzvölgyi események kapcsán a nacionalizmus felerősödésére, ugyanezt érezzük. Semmi jó nem állandó, amit ma még biztosnak érzünk, arról hamar kiderül, hogy bizonytalan, ingatag, változó.

Az a kérdés, hogy keresztyénségünkre, nemzetünkre, egyházunkra, egyéni és közösségi életünkre milyen idők jönnek. Örizzünk-e és gyűjtöttünk-e igazi értékeket a jó időkben? Kiállunk-e az igazság mellett bármi áron? Tudtunk-e az áldásos időkben összefogásra hangolódni, közösségeinkben megerősödni? Megtanultunk-e egységbe tömörülni? Gyakoroltuk-e a másik terhének hordozását? Vagy önös érdekeink vezettek bennünket, a magunk pecsenyéjét sütögettük, és semmit sem gondoltunk a bőség idején a nehéz idők vonatkozásában. Nem tartalékolunk, nem készültünk fel, csak halmoztunk a magunk részére mindenféle fék nélkül és kompromisszum árán? Ez esetben egyenként, nemzetként és egyházként is váratlanul fog érni a próbateli időszak, ami jön, akkor is, ha ma még nem számolunk vele.

Tény, hogy nem mindenki tud helyesen élni a lehetőségekkel a jó időkben. Amikor a jólétben a gonoszság gyakorlása, a másik ember támadása, becsületének és jó hírnevének aláása, hitelének megtépázása, békességének megháborítása lesz emberi életünk motiváló ereje, legmagasabb célja, ürmös örömeink forrása, úgy gondolom, hogy nagyon nagy szegénységi bizonyítványt állít ki nekünk. Isten őrizzen meg mindannyiunkat ettől a hitványságtól, és erősítsen meg bennünket abban, hogy az ilyenek esetén teljes egységben tudjunk ítélni, visszautasítani, állást foglalni. Ilyenképpen gondolom, hogy a Közgyűlés nevében is kimondhatom, hogy a püspök urat és családját ért támadásokat vehemensen elítéljük, gyalázatosnak, keresztyénietlennek és méltánytalanoknak tartjuk. Püspök urat és családját teljes támogatásunkról biztosítjuk, és testületileg kiállunk mellette.

Világos, hogy időről időre visszatérnek a régi bevált módszerek, bár azt hittük, hogy azok már múltéi: ha valakit félre akarnak tenni az útból, azt jól bevált módszerrel lejáratták, minden

lehető oldalról meggyengítik, hogy könnyen félretehessék az érdekek útjából. Ismerjük ezeket a módszereket, de az ilyenfajta egy dolgot figyelmen kívül hagynak: Akik Istent szeretik, minden javukra van. És azzal sem számolnak, hogy a Krisztust követő ember nem meghátrál, hanem a hit fegyverével hadakozik teljes bizonyossággal.

Ezzel a lelkülettel foglaljunk állást közös ügyeinkben, tanácskozzunk közös dolgainkról és kérjük Isten áldását mai ülésünkre!

Szám: 4/2019.

Tárgy: Napirend elfogadása – Csúry István püspök (1. sz. melléklet)

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja az előzetesen kiküldött napirendet.

Szám: 5/2019.

Tárgy: Püspöki jelentés – Csúry István püspök

A. Püspök a napi Igére reflektálva kijelenti, hogy az Egyházkerület érzékeli Isten szeretetét. Ha irányt kellett váltani, ha magasabbra kellett szállni, ha lennébb, ha fékezni kellett, megtapasztalhattuk, hogy csakugyan szárnyain hordozott.

Ezen bevezető után megköszöni szolgáltatást az egyetlen nyugdíjba vonult lelképásztornak, Fehérvári Bálintnak (Selymesilosva). Ezt követően pedig Közgyűlés egy perc néma csenddel adózik az időközben elhunyt lelképásztorok előtt: Sipos László (Szamoskrassó), Kánya Endre (Örvénd), Kállay László (USA).

B. A püspöki szolgálatra nézve részletesen beszámol a különböző ígéhirdetési és egyéb szolgálatokról.

C. A sajtóban és a közbeszédben kialakított, személyét ért támadásokra és botrányokra nézve nyilatkozatot tesz. Részletesen kitér az úgynevezett nőügyére és az azzal összefüggő, Kerekes József Nagyvárad-rogériuszi lelkész által indított zsinati fegyelmi eljárására.

Főtiszteletű Közgyűlés!

Az elmúlt esztendő személyemet ért támadásairól szükségesnek látom a Közgyűlés tájékoztatását, mivel ezek eldurvulása és növekvő gyakorisága már nem csak személyemet, hanem egyházkerületünket, sőt, az Anyaszentegyházat is sértik.

2018 júniusában a magyar egységnapra készülve jutott tudomásomra, hogy a Magyar Narancs szerkesztője megbízást kapott egy ellenem tanúskodó volt évfolyamtársam engem lejárató visszaemlékezéseinek közlésére. A cikk megjelent azzal a határozott állítással, hogy 1974. március 9-én az illető Kolozsváron látta a titkosszolgálati nyilatkozatomat, amelyet kihallgatásának alkalmával szemem előtt hagytak. Az illető pontos dátumközlése megtévesztő és hazug, ugyanis abban az időben nem tartózkodtam a kolozsvári teológián, hiszen Nagyszébenben voltam diák, és

sem akkor, sem máskor nem írtam alá nyilatkozatot. A cikk elhallgatja, hogy a hitelesnek tartott tanú bűncselekmények miatt börtönbe került, mielőtt teológiai tanulmányait befejezte volna.

2018 novemberében lakásproblémái és többrendű lelki panaszai miatt keresett meg egy addig számomra ismeretlen hölgy. A Facebook közösségi oldalon ismerősnek jelölt, amit – mint sokakét – el is fogadtam. A hölgyről rövidesen kiderült, hogy betegesen indulatos, és ha kérései nem teljesülnek, a verbális agresszivitás minden formáját a könyörgéstől a rágalmozásig kimutatja. Mivel lakásgondjában nem tudtam segíteni, egyre növekvő haragját nem türtem, letiltottam a közösségi oldalról és blokkoltam minden telefonszámát, amelyen zaklatott. Több ezer üzenetet írt, amelyekre kezdetben békítő szándékkal olykor válaszoltam, később figyelmen kívül hagytam. Annyira eltorzult a személyisége, hogy fenyegető, nyomdafestéket nem tűrő hangnemben írt, és április 1-jén bejelentette, hogy gyermeket vár tőlem. Ezt a valótlan állítását egyre agresszívabb módon közölte. Április 15-én feldőlt állapotban eljött a Nagyvárad-Ösi parókia-ára, állítását közölve a feleségemmel, az ott lévő presbiterekkel.

Az akcióját április 17-én megismételte a püspökségen is, ahol durva fellépése miatt munkatársaim kihívták a rendőrséget. Megérkezésük előtt szapora lépésekkel eltűnt a helyszínről. Ezen a napon eljárást indítottam a városi rendőrségen, ügyvédet fogadtam és büntető feljelentést tettem.

Nagypénteken szabályosan üldözőbe vett az egyik bulvárújság (Ebihoreanul) szerkesztőnője. Húsvétra hazug történet keretében, hamis adatok kíséretében megjelent az iromány. Kész tényként kezelték a nő szavait, részemről nem fogadták el a nyilatkozatot, a rendőrségi eljárás beindítására vonatkozó hivatkozást. A rágalmozó elhagyta az országot, azóta kétszer volt látogatóban, de a rendőrségen máig nem tudták kihallgatni, mivel jogaira hivatkozva késlelteti a nyilatkozattételt. Sajnos, a román média – újságok, televíziók – elemi tájékozódás nélkül röpitették a hírt világgá. A magyar média sokkal körültekintőbben kezelte a kérdést, persze, a bulvár ezen a téren sem tagadta meg önmagát. A húsvéti akció után csendesedett az érdeklődés, de az illető még mindig napi közel 100 üzenetet küldözget és telefonhívásokat intéz.

A fenyegetést, a zsarolást és támadást kiterjesztette családomra is. Megszerezte az ő telefonszámaikat is. Addig merészkedett, hogy feljelentett háziállataim úgymond szabálytalan tartásáért, amit az illetékesek a helyszínre kiszállva megvizsgáltak, alaptalannak minősítve a feljelentést.

Legújabb akciója feleségem feljelentése a nagyvárad-i főtanfelügyelőnél. Szomorú, hogy egy ilyen intézmény aláírás nélküli elektronikus levélre fegyelmi kivizsgálást rendelt el. Megjegyzem, az illetőnek soha semmilyen kapcsolata nem volt az iskolával, ahol feleségem tanít. Feleségemet nem ismeri, munkájáról szakmai véleményem nem mondhat.

A rágalmozó vizsgálat alatt lévő vádja másokat is megihletett arra, hogy ezzel megkeserítsék

püspöki szolgálatom idejét. A rogériuszi lelkész zsinati fegyelmi kivizsgálást kért ellenem, több más váddal együtt ezzel a lezáratlan ügygel is bepanaszolt.

Főtiszteletű Közgyűlés! Úgy érzem, létfontosságú szerveimre és főleg a lelkemre mérték kegyetlenül nagy ütések, de az együtt érzők támogatása nem engedett megrogyanni. Köszönöm mindazok támogatását, akik mellett kiálltak!

Módi József, az Esperesek Kollégiumának elnöke kijelenti, hogy az esperesek egyhangúlag kiállnak a püspök mellett. Megszerkesztettek egy sajtónak szánt nyilatkozatot, de a megjelentetéstől elálltak, arra gondolva, hogy csupán egyszeri sajtóbeli botránykeltésről van szó. Mint kiderült, sokkal többről van szó, mint butaságról és rosszindulatról, más erők érezhetőek a háttérben.

Javasolja, hogy a gyülekezetekben is legyenek könyörgések a püspökért és az előljárókéért.

Pásztor Sándor küldött, megyei tanácselnökként szembesült a botránykötő személlyel. Elmondja, hogy vele is próbálkozott, de más közéleti és egyházi közszereplővel is. Meggyőződése az, hogy előkészített forgatókönyv szerint megy az ügy bonyolítása. Inti a Közgyűlést és Püspököt, hogy ne legyen optimista az igazságszolgáltatással kapcsolatban.

P. Szilágyi Zoltán küldött neheztelésének ad hangot, hogy újabban túl sokat kell foglalkozni a nagyvárad-rogériuszi pénzhistóriával és lám, „a fagy visszanyal”. Véleménye szerint az eset túl lazán volt kezelve, és most vérszemet kapva, belülről indítanak fájdalmas támadásokat. Ami kívülről jön, az is fájdalmas, de a belülről jövő még inkább. Ezeket kellene megállítani.

Farkas Zsolt előadótanácsos annak a meggyőződésének ad hangot, hogy a nagyvárad-rogériuszi ügyet másképp is lehetett volna kezelni. Ezzel együtt, Közgyűlés visszautasíthatja és elítélheti mindazt, ami gázság. Ha nem teszi, csak az lesz a kérdés, hogy mire és mikor fog sor kerülni. Az elmúlt hónapok eseményei – a MOGYE-ügy, az Úz-völgyi történések, a Püspököt ért támadások – mind azt bizonyítják, hogy egy új világ van épülőben.

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a püspöki jelentést.

Közgyűlés egyhangúlag kiáll Csúry István püspök mellett és visszautasítja a sajtóban megjelent lejárató, a Püspököt erkölcsstelenességgel vádoló írásokat és az azzal egy sorba tartozó fegyelmi indítványt. Közgyűlés úgy értékeli, hogy megszervezett, a Püspökön keresztül a Királyhágómelléki Református Egyházkerület elleni támadásról van szó.

Szám: 6/2019.

Tárgy: Nyugdíjpenztári jelentés – Tárkányi Márton igazgató (2. sz. melléklet)

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a nyugdíjpenztári jelentést.

Szám: 7/2019.

Tárgy: Közigazgatási jelentés – Farkas Zsolt előadótanácsos (3. sz. melléklet)

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a közigazgatási jelentést.

Szám: 8/2019.

Tárgy: Közigazgatási Ellenőrző Bizottság jelentése – Módi József esperes (4. sz. melléklet)

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a Közigazgatási Ellenőrző Bizottság jelentését.

Szám: 9/2019.

Tárgy: Gazdasági jelentés – Salánki Lóránt előadótanácsos (5. sz. melléklet)

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a gazdasági jelentést.

Szám: 10/2019.

Tárgy: Gazdasági Ellenőrző Bizottság jelentése – Nagy Mihály ellenőr (6. sz. melléklet)

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a Gazdasági Ellenőrző Bizottság jelentését.

Szám: 11/2019.

Tárgy: Missziói jelentés – Dénes István generális direktor, Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsos, Bogya Kiss Mária nőszövetségi elnök, Jobb Domokos ifjúsági előadó (7., 8., 9. sz. mellékletek)

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a missziói jelentést, majd külön-külön a nőszövetségi és ifjúsági jelentéseket.

Szám: 12/2019.

Tárgy: Katekétikai jelentés – Szigeti Ferenc Ernő megbízott (10. sz. melléklet)

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a katekétikai jelentést.

Szám: 13/2019.

Tárgy: Tanügyi jelentés és a Nagyvárad Nappali Központ és Bölcsőde beindítása – Szűcs Éva előadótanácsos (11. sz. melléklet)

1. A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Közgyűlése létrehozta a nappali központot, mely a Nagyvárad Re-

formátus Csillagocská Bölcsőde nevet kapja. Az Egyházkerület adminisztrációjához tartozó szociális szolgáltatás jellegű tevékenység Nagyváradon, az Egyházkerület tulajdonában lévő Sulyok István utca 9 szám alatt, a Magyar Kormány támogatásából felépített ingatlanban fog működni. A működésben a szociális szolgáltató együttműködik a Csillagocská Alapítvánnyal.

2. Közgyűlés az Egyházkerület elnökségét hatalmazza fel a bölcsőde hivatalos engedélyezésének lebonyolítására és az összes ezzel kapcsolatos ügyet az elnökség hatáskörébe utalja.

Szám: 14/2019.

Tárgy: Kiadói- és Sajtóosztály jelentése – Wagner Erik előadótanácsos (12. sz. melléklet)

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a Kiadói- és Sajtóosztály jelentését.

Szám: 15/2019.

Tárgy: Külügyi jelentés – Antal János előadótanácsos (13. sz. melléklet)

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a külügyi jelentést.

Forró László lelkészi főjegyző méltatja azt, hogy Antal Jánost a Református Világszövetség megválasztotta európai régiótitkárává és személyében első ízben lett kelet-európai vezető beosztású tisztségviselője a Világszövetségnek.

Tudomásul szolgál.

Szám: 16/2019.

Tárgy: Jogi jelentés – Petrucz Izabella megbízott (14. sz. melléklet)

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a jogi jelentést.

Szám: 17/2019.

Tárgy: Műszaki jelentés – Emödi Tamás műszaki előadó (15. sz. melléklet)

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a műszaki jelentést.

Szám: 18/2019.

Tárgy: Zenei jelentés – Orosz Otília zenei előadó (16. sz. melléklet)

P. Szilágyi Zoltán küldött kifogásolja azt, hogy a kántorok esetében miként lehet heti 40

munkaórát számolni úgy, hogy irodai szolgálatra nem kötelezhető?

Farkas Zsolt előadótanácsos megválaszolja a látszólagos ellentmondást.

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a zenei jelentést és jóváhagyja a kántorok fizetési besorolását.

Szám: 19/2019.

Tárgy: Presbiteri Szövetség jelentése – Tóth András elnök (17. sz. melléklet)

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a Presbiteri Szövetség jelentését.

Szám: 20/2019.

Tárgy: Lelkészerterkezleti jelentés – Gál Sándor elnök (18. sz. melléklet)

Forró László főjegyző annak az új jogi helyzetnek tisztázását várja, mely szerint a Lelkészerterkezet egyesületi formát vett fel. Így, amíg a Lelkészerterkezetnek minden lelképásztor hivatalból tagja volt, addig az egyesületnek csak az lehet tagja, aki abba belép.

Gál Sándor elnök tisztázza, hogy a Lelkészerterkezet megmarad a kanonikus keretek között, de a pénzügyvitelt az egyesület végzi.

Tárkányi Márton igazgató kiegészíti a felvetést azzal, hogy nem mindegy az sem, hogy alapítványról, vagy egyesületről beszélünk a Lelkészerterkezet esetében. Ugyanis az alapítványnak nincs tagsága, nem szed tagdíjat, csak adományt fogadhat el.

Gáll Sándor elnök tisztázza, hogy pontosan a Diaszpóra Alapítványról van szó, mely a Lelkészerterkezet ügyeit bonyolítja.

Dénes István Lukács generális direktor kifogásolja azt, hogy immár van alapítvány is, mégis egyetlen ember kiesése miatt elmarad a RORLÉSZ gyűlése.

Gál Zoltán küldött szerint a Lelkészerterkezetre mindenképpen szükség van.

Csúry István püspök felszólítja a lelkészerterkezleti eljárásokat, hogy tisztázzák, hogy miért is maradt el a RORLÉSZ gyűlése.

Gál Sándor elnök röviden annyit jegyez meg, hogy két évvel ezelőtt örült, hogy a RORLÉSZ-nek királyhágómelléki elnöke van, ma már viszont nem.

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a lelkészerterkezleti jelentést.

Szám: 21/2019.

Tárgy: Levéltári jelentés – Emödi András levéltáros (19. sz. melléklet)

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja a levéltári jelentést.

Szám: 22/2019.

Tárgy: Beérkezett kérések – Farkas Zsolt közigazgatási tanácsos

A. A Vámfalui Református Egyházközség telekeleadása

Közgyűlés egyhangúlag jóváhagyja, hogy a Vámfalui Református Egyházközség eladja a restitúcióval visszakapott ingatlana egy részét, azaz 5 árnyi területet, amelyre előzőleg ráépítettek.

B. A Sárközújlaki Református Egyházközség telekeleadása

Közgyűlés egyhangúlag jóváhagyja, hogy a Sárközújlaki Református Egyházközség eladja a restitúcióval visszakapott ingatlana egy részét, amelyre előzőleg ráépítettek.

C. Az Amaci Református Egyházközség telekfelajánlása

Közgyűlés egyhangúlag jóváhagyja, hogy az Amaci Református Egyházközség felajánlja 214 négyzetméter telket közös kápolnaépítésre.

D. Az Ombódi Református Egyházközség kápolnaépítése

Közgyűlés egyhangúlag jóváhagyja, hogy az Ombódi Református Egyházközség 49 évre bérbeadjon 812 négyzetméternyi

telket az Ortodox Egyházközségnek kápolnaépítés céljából.

E. A Hegyköszentimrei Református Egyházközség pinceleadása

Közgyűlés egyhangúlag jóváhagyja, hogy a Hegyköszentimrei Református Egyházközség eladja a teljesen kihasználatlan picéjét.

F. A Nagyvárad-Olaszi Református Egyházközség ingatlanbefektetése

Közgyűlés, egy ellenszavazat mellett jóváhagyja, hogy a Nagyvárad-Olaszi Református Egyházközség ingatlanvásárlásba fektesse pénzét.

G. A Mezőtelki Református Egyházközség ingatlanátadása és –vásárlása

Közgyűlés egyhangúlag jóváhagyja, hogy a) a Mezőtelki Református Egyházközség kápolnaépítésre átadjon egy 312 négyzetméteres telket a Céckei Polgármesteri Hivatalnak, valamint b) vásároljon egy 0,29 hektáros ingatlant.

H. A Somlyóújlaki Református Egyházközség ingatlanügyletei

Közgyűlés egyhangúlag elfogadja, hogy a Somlyóújlaki Református Egyházközség eladja 13 árnyi ingatlant és ezzel tisztázza a visszakapott, de előzőleg beépített terület jogviszonyát.

I. A Temesvár-Belvárosi Református Egyházközség második lelkesi állása

Közgyűlés egyhangúlag jóváhagyja, hogy a Temesvár-Belvárosi Református Egyházközség létrehozza a második lelkesi állást.

J. Sógor Csaba előadótanácsos lelkesi jellegének hatályban tartása

Közgyűlés egyhangúlag jóváhagyja Sógor Csaba volt előadótanácsos és európai parlamenti képviselő lelkesi jellegének hatályban tartását.

Több tárgy nem lévén Csúry István püspök imádsággal és áldással berekeszti a közgyűlést.

K. m. f.

CSÚRY ISTVÁN
püspök

BARA LAJOS ISTVÁN
főgondnok

FORRÓ LÁSZLÓ
főjegyző

HUSZÁR LÁSZLÓ
hitelesítő

KÖLCSEI ISTVÁN
hitelesítő

1. sz. melléklet

KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET IGAZGATÓTANÁCSI HIVATALA – Szám: 548/2019.

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Közgyűlési Tagjainak – Szék- és Lakóhelyükön

MEGHÍVÓ

Tisztelettel értesítjük, hogy a Királyhágómelléki Református Egyházkerület rendes közgyűlésére 2019. június 21-én, pénteken délelőtt 10 órai kezdettel kerül sor a Partiumi Keresztény Egyetem (régii Egyházkerületi Székház) dísztermében (Városháza u. 27).

Napirenden szerepelnek:

1. Igehirdetés – Bogdán Szabolcs esperes
2. A közgyűlés megnyitása – Bara Lajos István főgondnok
3. Püspöki jelentés – Csúry István püspök
4. A Romániai Református Egyház Nyugdíjpénztárának jelentése – Tárkányi Márton igazgató
5. Közigazgatási jelentés – Farkas Zsolt előadótanácsos
  - A Közigazgatási Ellenőrző Bizottság jelentése – Módi József esperes
6. Gazdasági jelentés – Salánki Lóránt előadótanácsos

- A Gazdasági Ellenőrző Bizottság jelentése – Nagy Mihály elnök
7. Missziói jelentés – Dénes István Lukács generális direktor és Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsos
    - Nőszövetségi jelentés – Bogya Kis Mária elnök
    - Ifjúsági jelentés – Jobb Domokos szakelőadó
  8. Katekétikai jelentés – Mikló István Boldizsár katekétikai előadó
  9. Tanügyi és Katekétikai Ügyosztály jelentése – Szűcs Éva szakelőadó
  10. Kiadói- és Sajtóosztály jelentése – Wagner Erik előadótanácsos
  11. Külügyi és Ökumenikus Osztály jelentése – Antal János előadótanácsos
  12. Az egyházkerületi jogász jelentése – Fenesi Tibor egyházkerületi jogtanácsos
  13. A műszaki előadó jelentése – Emődi Tamás műszaki előadó
  14. A zenei előadó jelentése – Orosz Otilia zenei előadó

15. A Presbiteri Szövetség jelentése – Tóth András elnök
16. Lelkészerterkezleti jelentés – Gál Sándor elnök
17. Az egyházkerületi levéltáros jelentése – Emődi András levéltáros
18. Beérkezett kérések, indítványok, javaslatok.

Közebed

Külön is felhívjuk az esperesek figyelmét, hogy amennyiben szükséges, feltétlenül gondoskodjanak a póttagok behívásáról.

Isten áldását kérve életükre, szeretettel küldjük üdvözetünket.

Nagyvárad, 2019. május 17.

CSÚRY ISTVÁN
püspök

BARA LAJOS ISTVÁN
főgondnok

2. sz. melléklet

Jelentés A Romániai Református Egyház Nyugdíjintézetének 2018. esztendei tevékenységéről

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

A Romániai Református Egyház Nyugdíjintézeté lassan eléri a „nyugdíjkorhatárt”, ugyanis 2019. január 1-én betöltötte a 60. esztendőt. Az összesen 13 kötetből álló, közel 3000 oldalt kitevő jegyzőkönyv-gyűjtemény átfogó képet nyújt a nyugdíjrendszerünk 60 évéről. Megtaláljuk benne a vezető bizottság kezdeti lelkesedését és bizakodását, a környezet kételkedését, az állami felügyelet gyakorlását a gyűléseken való állandó személyes jelenlét által (1959-1987), a külső és belső időszakos támadásokat, a 90-es évek inflációja által okozott gazdasági mélypontot, aztán a fölfele ívelést a megerősödés útján.

7 elnök, 5 igazgató, valamint a négyévente, később hatévente megválasztott bizottsági tagok munkája és bölcsessége mind-mind hozzájárult ahhoz, hogy 60 év után megelégedettséggel nyugtázzuk: nyugdíjrendszerünk eredeti célját megőrizte és évről évre erősödik. Áldott legyen az Úr neve mindenért.

1. Pénzügyi helyzet

A Nyugdíjintézet pénzügyi helyzete változatlanul stabil. A 2018. évre szóló számadás adatai alapján a pénzügyek a következőképpen alakultak:

Bevételek: 22.999.255,76 lej
Kiadások: 11.320.993,77 lej
Egyenleg: 11.678.261,99 lej
Tartalékalap összesen: 74.394.862,97 lej

A nyugdíjakra és egyéb szociális juttatásokra kiutalt összegek az alábbi táblázatban találhatóak:

Nyugdíjak, segélyek és egyéb szociális juttatások:
9.677,948,50

Ebből:

nyugdíj 8,559,798.00
kedvezményes üdülés 9,587.50
hűségpótlék. 190,526.00

2016	Egyházi bruttó átlag-fizetés	Alkalmazottak száma	Nyugdíjasok száma	Arány alkalm./ nyugd.
2016. jan.	2,070	2,043	823	2.48
2016. febr.	2,099	2,037	827	2.46
2016. márc.	2,101	2,040	832	2.45
2016. ápr.	2,095	2,041	833	2.45
2016. máj.	2,188	2,042	837	2.44
2016. jún.	2,183	2,044	841	2.43
2016. júl.	2,180	2,042	850	2.40
2016. aug.	2,200	2,036	854	2.38
2016. szept.	2,247	2,045	860	2.38
2016. okt.	2,304	2,040	869	2.35
2016. nov.	2,297	2,038	866	2.35
2016. dec.	2,323	2,042	866	2.36

túlélő házastárs segélye 12,204.00
állandó segélyek 56,502.00
orvosi segélyek 22,050.00
I. fokú rokkant segély 7,440.00
húsvét + karácsonyi segély 626,400.00
temetési segély 79,097.00
szociális pótlék 114,344.00

A kiadások fennmaradt összegéből az iroda fenntartása mellett az adók, illetékek, épületbiztosítások, posta és szolgáltatások, amortizációs költségek, nyomdaköltségek, tervezési és épület-karbantartási költségek értékét fedeztük. Kiemelném, hogy ezek közül 623.994,72 lej amortizáció, 53.276,65 lej pedig postaköltség. 2017-hez képest 7,3%-kal fizettünk többet nyugdíjakra és egyéb szociális juttatásokra a nyugdíjpont emelésének következtében.

2. Beruházások

A beruházások a Vezető Bizottság által elfogadott befektetési terv szerint történtek. Sajnos, hogy az illetékes állami intézményekben meghonosodott bürokrácia, illetve a sok esetben feltételezhető szándékos akadályoztatás miatt a Kolozsvárra tervezett parkolóház építési engedélyének kibocsátása még mindig várat magára. Ebben az ügyben már több mint két éve, 2017. márciusától szinte heti rendszerességgel vívjuk apró harcainkat, de a sok elénkbe gördített akadály ellenére is tudjuk, tapasztaljuk, hogy „az Úr utat készít a tengeren, ösvényt a hatalmas vízen át” (És 43,16).

A kolozsvári, marosvásárhelyi és sepsiszentgyörgyi egyéb ingatlan-beruházások és a LAM Mikrohitel-ben levő részvényeink változatlanul jól termelnek. Ugyanez mondható el a bankokban elhelyezett pénzügyi beruházások esetében is.

3. Statisztikai adatok

A tagság aránya

Az alábbiakban közlünk egy kimutatást a bruttó átlagfizetések, ill. aktívak és nyugdíjasok

számának alakulásáról a 2018. január 1. – december 31. közötti időszokról. Viszonyítási alapként itt szerepelnek a 2016. és 2017. esztendő adatai is.

Az oldal alján található három táblázat egyértelműen mutatja, hogy évről évre növekszik az egyházi átlagbér, stagnál az aktívák száma, a nyugdíjasok száma pedig évente átlag 5%-kal emelkedik. A 935 nyugdíjasból 249 lelkész (26,63%).

Viszonyításképpen álljon itt néhány adat az egyházi és az országos bruttó átlagbér viszonyáról:

Időpont	Egyházi bruttó átlagbér	Országos bruttó átlagbér	Arány
2016. január	2070 lej	2688 lej	0,77%
2016. december	2323 lej	3257 lej	0,71%
2017. december	2664 lej	3662 lej	0,73%
2018. december	3649 lej	4938 lej	0,74%

Az egyházi átlagbér 36,97%-ot emelkedett év végére, az előző év azonos időszakához viszonyítva.

A 2018. esztendőben **nyugdíjzattunk** összesen: **68** személyt, ebből

- 9 lelkész
- 8 lelkész utód
- 1 lelkész rokkant
- 44 világi
- 1 világi utód
- 5 világi rokkant

2018-ban **elhunyt** összesen: **34** személy, ebből

- 15 lelkész
- 4 lelkész utód
- 13 világi
- 1 világi rokkant
- 1 világi utód

Az elhalálozási arány tehát a nyugdíjasok számához viszonyítva átlag 2,5% évente.

2017	Egyházi bruttó átlag-fizetés	Országos bruttó átlag	Alkalmazottak száma	Nyugdíjasok száma	Arány aktív/ nyug.
2017. jan.	2,363	3,168	2,051	870	2.36
2017. febr.	2,607	3,108	2,046	871	2.35
2017. márc.	2,556	3,256	2,054	880	2.33
2017. ápr.	2,558	3,291	2,059	885	2.33
2017. máj.	2,560	3,288	2,062	887	2.32
2017. jún.	2,557	3,313	2,027	886	2.29
2017. júl.	2,554	3,329	2,033	885	2.30
2017. aug.	2,565	3,290	2,044	889	2.30
2017. szept.	2,558	3,305	2,051	894	2.29
2017. okt.	2,569	3,327	2,046	906	2.26
2017. nov.	2,573	3,430	2,043	911	2.24
2017. dec.	2,664	3,662	2,042	915	2.23

2018	Egyházi bruttó átlag-fizetés	Országos bruttó átlag	Alkalmazottak száma	Nyugdíjasok száma	Arány aktív/ nyug.
2018. jan.	3,247	4,143	2,085	916	2.28
2018. febr.	3,282	4,128	2,084	920	2.27
2018. márc.	3,460	4,488	2,093	920	2.28
2018. ápr.	3,553	4,512	2,032	921	2.21
2018. máj.	3,475	4,494	2,084	919	2.27
2018. jún.	3,477	4,527	2,084	918	2.27
2018. júl.	3,471	4,510	2,083	922	2.26
2018. aug.	3,494	4,449	2,074	928	2.23
2018. szept.	3,515	4,482	2,090	930	2.25
2018. okt.	3,555	4,532	2,092	926	2.26
2018. nov.	3,551	4,658	2,111	933	2.26
2018. dec.	3,649	4,938	2,103	935	2.25

4. Fontos tudnivalók, aktualitások**Gyűlések**

A Vezető Bizottság az év folyamán 2 alkalommal gyűlésezett (február 21. és június 21), valamint 1 alkalommal (július 16.) elektronikus (email) úton történő szavazás útján hozott határozatokat.

Nyugdíjmelés

A Vezető Bizottság 2018. július 1-től megemelte a nyugdíjpont értékét 1050 lejről 1150 lejre, 2019-ben pedig két nyugdíjmelést határozott meg: február 1-től 1225 lejre, valamint szeptember 1-től 1300 lejre.

Álljon itt a nyugdíjpont értékének emelkedéséről szóló kimutatás, az állami rendszerrel összevetve. A nyugdíjpont számolása és értékének meghatározása a 2001. esztendővel kezdődött. 2001-2009 között intézetünk az állami rendszerben alkalmazott azonos értékkel dolgozott. A változás 2013-ban kezdődött az alábbiak szerint:

A nyugdíjpont értékének fejlődése

érvényes.	állami.	egyházi
01.10.2009	732.8.	732.8
01.01.2013	762.1.	916.0

01.01.2014	790.7.	985.0
01.01.2015	830.2.	985.0
01.01.2016	871.7.	985.0
01.03.2016	871.7.	1,015.0
01.01.2017	917.5.	1,015.0
01.02.2017	917.5.	1,050.0
01.07.2018	1,100.0.	1,150.0
01.02.2019	1,100.0.	1,225.0
01.09.2019	1,265.0.	1,300.0

Új vezetőbizottság

Az Erdélyi Református Egyházkerületben tartott tisztújítások alkalmával a Vezetőbizottság összetétele megváltozott a következők szerint:

EREK	KREK
1. Kántor Csaba - elnök	8. Forró László - alelnök
2. Bíró István	9. Dénes István
3. Dezső Tibor Attila	10. Farkas Zsolt
4. Gáspár Károly	11. Szabó Géza
5. Szatmári Szilárd	
6. Pásztor Csaba	
7. Szakács Levente	

Isten áldását kérjük mind a leköszönt, mind az újonnan megalakult bizottság tagjainak életre és szolgálatára.

Pénzügyi ellenőrzés

2019. március 20-án, az új Alapszabály előírásainak megfelelően pénzügyi és gazdasági ellenőrzésre került sor. Az ellenőrzés tárgyát a Nyugdíjintézet 2018. évre szóló vagyoni kimutatásának, eredmény-kimutatásának vizsgálata, valamint a pénzügyi-könyvviteli nyilvántartásának ellenőrzése képezte. Az ellenőrző bizottság tagjai: a két egyházkerület pénzügyi-gazdasági szakellenőrei, illetve az esperesi kollégiumok elnökei. Meghagyás nem történt. Az ellenőrző bizottság jegyzőkönyvének végkövetkeztetése: „A fent leírtak tükrében, véleményünk szerint a Nyugdíjintézet 2018. évre szóló vagyoni kimutatása és eredmény-kimutatása, valamint a 2018 december havi mérleg egyenlegei hitelesen tükrözik a Nyugdíjintézet 2018. december 31-én kimutatott vagyoni és pénzügyi helyzetét.”

Isten kegyelmére támaszkodva, lehetőségeink és képességeink függvényében a jövőben is mindent megteszünk azért, hogy nyugdíjintézetünk legfőbb célját megőrizhesse.

Tisztelettel kérem jelentésem elfogadását.

Kolozsvár, 2019. június 12-én,

TÁRKÁNYI MÁRTON
a Nyugdíjintézet igazgatója

3. sz. melléklet

Közigazgatási és pályázati jelentés a 2018. esztendőről

Főtiszteletű Közgyűlés!

A közigazgatási jelentésekben szinte minden esztendőben kitértem azokra a problémákra, amelyek társadalmilag, egyháziilag és intézményileg veszélyeztethetik az Egyház életét, az idei évben azonban nem teszem, ugyanis a helyzet sok esetben változatlan. A tennivalónk rengeteg. Nem arra kell újra és újra rádöbbseni, hogy változik a világ és ez általában negatív előjellel jelentkezik az egyházban, hanem arra, hogy a tűrőhatár egyre magasabb, gyülekezeti és személyes vonatkozásban is. Hatalmas a szerepe ezért gyülekezeten belül a lelkipásztornak, egyházmegye tekintetében pedig az esperesnek és természetesen a püspöknek, hogy ahhoz, ami igazságos és tisztességes ragaszkodjunk még akkor is, ha sokan inkább eltaposni kívánják. Ez a magatartás nem maradiság, ez egyházunk megmaradásának egyik oszlopa.

Ennek érdekében azonban tenni kell. Az egyik jelenség, amit sajnos az egyházban is egyre többször tapasztalhatunk, a közöny. Közönyösen nem lehet gyülekezeten élni. Szükséges szakmai és lelki szempontból is az önképzés és a továbbképzés. Az elmúlt öt évben, a két egyházkerületben megtartott továbbképzők nagyon színes skálán mozogva adtak lehetőséget arra, hogy akár gyakorlati, akár elméleti síkon olyan régi vagy éppen teljesen új ismeretekhez jussunk, amelyek segíthetik a szolgálatot, ugyanakkor a közönnyel, fásultsággal, nemtörődomséggel szemben is hatékony megoldást

hordozhatnak. Teljesen természetes, hogy volt és van ellenérzés ezekkel szemben, hiszen megszokottá vált, hogy nincsenek ilyen jellegű és kötelező képzések, összességében azonban tagadhatatlan, hogy már az első lezárt ciklus is sikeresnek mondható. Az évek múlása és a képzések legtöbbször pozitív tapasztalata több lelkészt rávezetett arra, hogy a lehetőséggel élni kell, így a végleges eredmények már biztatóak. Az egyházkerület lelkipásztorai közül 218-an teljesítették vagy sok esetben túlteljesítették a kötelező ponthatárt, vagyis éltek azzal a lehetőséggel, hogy támogatott formában képezzék önmagukat. 54 lelkipásztor nem szerezte meg a szükséges 50 kreditpontot, azonban itt meg lehet azt is említeni, hogy 60 év fölött ez már nem volt kötelező. Aránybeli különbségek vannak az egyházmegyék között is, van olyan, ahol a teljesítmény 90 százalék fölötti, máshol pedig alig haladja meg az 50 százalékot. Összességében azonban elmondható, hogy az első ciklusban a lelkészek 80 százaléka megszerezte a kötelező 50 kreditpontot. A képzésekre 215.612 lejt költöttünk, amiből a lelkészek által befizetett önrész 43.807, a támogatás pedig 171.805 lej. Mivel a Bukarest által megkövetelt lelkipásztori minősítés, belső szabályzat alapfeltétele az 50 kreditpont megszerzése, valószínűnek tartom, hogy az arányok a jövőben növekedni fognak, hiszen a fizetésekben eszerint is komoly különbségek lehetnek.

Itt szeretném megemlíteni, hogy a lelkipásztorok minősítése is pozitív eredményeket mutat. Azok az egyházmegyék, ahol már sor került

ilyen jellegű munkára, közölték, hogy jó hatással volt a minősítés úgy a lelkipásztorra, mint a megyére. Fontos rávilágítani, hogy bár a minősítés szükségessége a kongruák rendszerének átalakulása miatt vált indokolttá, ennek ellenére javunkra fordíthatjuk, hiszen ezen keresztül a lelkipásztori szolgálat minőségét erősíthetjük. Nagyon pozitív a lelkipásztorok támogatása a gyermekek után meghatározott kiegészítés által, valamint a többlétszolgálatokkal rendelkező évek beszámítása, hiszen a munkás mindig méltó az ő bérére. Remélem azt is, hogy mindazok, akik ilyen jellegű szolgálatot vállalnak, nagyon komolyan veszik munkájukat.

Közigazgatási szempontból szükséges ismételtel néhány gondolatot arra fordítani, ami a nyugdíjazási korhatarával kapcsolatosan, a tavalyi esztendővel kezdődően újra és újra előkerül. A Romániai Református Egyház Zsinatának döntése, amely szerint a lelkipásztorok 70 éves korukig állásban maradhatnak, néhány olyan kiegészítő határozat meghozatalához vezette az egyházkerület vezető testületét, amelyet szükséges megérteni. Az ország alkotmánya kimondja, hogy az Egyház autonómiával rendelkezik és szabadon gyakorolhatja akár belső törvénykezését is addig, ameddig az nem mond ellen valamely, az Állam által életbe léptetett törvénynek. Nos, mivel az érvényben lévő munkatörvénykönyv 56. cikkelye szerint 65 éves korban a munkaszerződés hivatalból megszűnik, ezért egy újat kell aláírnia annak a 65. életévét betöltött lelkipásztornak, aki folytatni szeretné szolgálatát.

Ennek a törvényes és egyben gyülekezeti háttérrel alkotta meg és fogadta el az Igazgatótanács. A szabályozás azért fontos, mert kongruát csak törvényes alkalmazás esetén adhatunk a lelképásztornak, ez pedig csak így lehet minden szempontból elfogadható. Egyébként az elmúlt időszakban véghezvitt, szolgálat meghosszabbítási procedúrák nem mutattak semmi olyan hiányosságot vagy hátrányt, ami miatt ezen változtatni kellene. Tudomásul kell venni, hogy aki élni kíván a Zsinat határozatának lehetőségével, az minden szempontból a törvényeknek megfelelő módon teheti, másképpen a kongrua odaítélésének felelősségét nem tudjuk vállalni.

Az, ahogyan a kongruát rendszere kezelésre és elszámolásra kerül, még a kritériumrendszer sokszori módosítása után is azt mutatja, hogy Egyházkerületünk ilyen jellegű munkája a helyes úton halad.

Pályázati ügyek

Az elmúlt években megkezdett projektek nagy része folyamatban van, vannak azonban lezártak is. Elszámolásaink, előrehaladási jelentéseink elfogadásra kerültek. Új óvodák készültek el vagy pedig az elkészülés legutolsó fázisában vannak Nagykárolyban, Krasznán, Nagyváradon, Köröstárkányban, építjük a szatmárnémeti-németi, szatmárnémeti-külteleki, székelyhádi óvodákat, engedélyeztetés alatt van még sok más épület. Sikertől működési támogatást szerezni több oktatási intézmény részére.

Elkezdjük a tervezési és egyben engedélyeztetési munkát az új Zilahai Wesselényi Református Kollégium épülete tekintetében, ami több ezer négyzetméteren szolgálja majd a szilágysági református oktatás céljait. Folyamatban van a nagyváradi Lorántffy Zsuzsanna Református Gimnázium sportpályája rendjén a felújítás engedélyeztetési procedúrája is, így minden biztonnal hamarosan nekikezdhethünk a tényleges munkálatoknak. Ugyanakkor felújításra kerültek diakóniai központok. Esperesi hivatalok építésébe kezdtünk Nagyváradon, Szilágysomlyón,

Zilahon, tervezés alatt van a nagykárolyi esperesi hivatal épülete, megvásárolt ingatlanban működik a nagybányai, aradi egyházmegye hivatala. Néhány héten belül befejeződik a Nagykároly-Kertvárosi Református Egyházközség Kálvin Központjának építése is, ami több évtizeden keresztül folyt, de az utóbbi három esztendőben haladt a leginkább. Mindent megteszünk, hogy a munka a legszervezettebb módon a siker felé haladjon.

Bukaresti pályázatainkat tekintve elmondhatjuk, hogy a tavalyi esztendőben szinte mindegyik pályázati dosszié támogatásban részesült, ezeket már el is tudtuk számolni. Voltak kiemelt projektek is, amelyek elsősorban az építkezés nagysága miatt kerültek előkelő helyre vagy pedig már túlságosan hosszú ideje folyt a munka, de nem tudták befejezni. Sajnos olyan is előfordul, hogy nem a hatóságokon múlik egy-egy nagyobb támogatás odaítélése, hanem a lelképásztor az, aki vagy nem veszi elég komolyan, vagy más szándéktól vezérelve nem adja le időben a támogatás megvalósításához szükséges dokumentációt. Elgondolkodtató ez, ugyanis ha az egyházkerület mindent latba vet azért, hogy a támogatható projektek finanszírozásban részesüljenek, akkor hogyan fordulhat elő az, hogy ártó erők ezt a folyamatot akadályozzák?

A bukaresti támogatások kapcsán újra el kell mondani, hogy az Államtitkárság az eddigi évekhez képest is sokkal szigorúbban és aprólékosabban kezeli a pályázatok és elszámolások kérdését, nagyon következetes módon betartva úgy az építkezési törvényeket, mint a kért támogatás elköltésének mikéntjét. Érezhető, hogy az államsegélyek és a pályázati támogatások rendjén is az új szabályozások az egyre átláthatóbb támogatási felhasználást kívánják elérni, ami azért is pozitív, mert ezáltal mi magunk is sokkal alaposabban kell, hogy kezeljük ezeket a finanszírozásokat.

Általában a pályázati rendszerekkel kapcsolatosan elmondható, hogy a megvalósítást nem a támogatás felhasználása nehezíti, hanem sokkal

inkább az a hivatalokra jellemző bürokratikus hozzáállás, ami egy jóváhagyás vagy engedély kibocsátását jellemzi. Legtöbbször a támogatás felhasználása a konkrét munka terén sokkal kevesebb időt igényel, mint a dokumentáció beszerzése. Ennek egyszerűsítése lehetne a megoldás, illetve az, hogy a hatóságok ne a legnagyobb gyanakodással tekintsenek ezekre a munkákra, hanem segítsenek a megvalósításban.

Mindezek tükrében kijelenthető, hogy néha nem az eltervezett sebességgel ugyan, de haladnak a projektjeink, sok szép eredmény mutatja, hogy a megfeszített munka megtermi a maga gyümölcsét. Ugyanakkor töredekemesen el kell ismerni, hogy vannak olyan területek, ahol egyelőre nem sikerült előre lépni, támogatást, finanszírozást szerezni, de ennek ellenére folytatjuk eme projektek tekintetében is a küzdelmet, hiszen egyik sem felesleges vagy megkerülhető.

A közvetkezőkben a népmozgalmi adatok kerülnek számszerűsítésre és bemutatásra.

KIMUTATÁS az egyházkerület lélekszámáról egyházmegyékre lebontva		
Szám	Egyházmegye	Lélekszám 2017.
1.	Nagybányai	14.623
2.	Szatmári	20.606
3.	Nagykárolyi	15.471
4.	Érmelléki	20.621
5.	Bihari	32.943
6.	Aradi	5.485
7.	Temesvári	5.546
8.	Szilágysomlyói	17.480
9.	Zilahai	19.203
	Összesen	151.978

KIMUTATÁS az egyházkerület lélekszámának alakulásáról egybevetve az előző esztendők egyházmegyei adataival																
Egyházmegye/ Lélekszám	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	
Nagybányai	18.894	18.429	17.947	17.670	17.601	17.020	16.890	16.681	16.432	16.174	15.504	15.290	15.027	14.830	14.623	
Szatmári	25.240	24.716	24.181	23.621	23.206	23.402	22.579	22.104	20.654	20.419	20.879	20.637	20.358	20.364	20.606	
Nagykárolyi	18.656	18.373	18.087	17.746	17.643	17.457	17.113	17.169	16.783	16.517	16.228	16.093	15.842	15.697	15.471	
Érmelléki	23.875	22.664	22.525	22.121	21.480	21.336	23.173	21.548	21.259	21.223	20.904	20.924	20.768	20.673	20.621	
Bihari	40.117	38.346	38.445	37.119	36.204	34.416	33.341	33.096	31.582	30.723	29.619	29.703	29.224	33.138	32.943	
Aradi	6.858	6.754	6.492	6.350	6.369	6.023	6.118	5.895	5.820	5.746	5.609	5.526	5.533	5.501	5.485	
Temesvári	6.914	6.310	6.603	6.494	6.273	6.306	6.245	6.063	6.232	6.240	6.091	5.936	5.845	5.657	5.546	
Szilágysomlyói	21.049	20.738	20.425	20.358	20.211	19.856	19.298	19.032	18.859	18.658	18.471	18.424	18.294	18.042	17.480	
Zilahai	22.229	22.138	21.963	21.660	21.630	21.336	21.160	20.694	20.506	20.242	20.084	19.914	19.609	19.330	19.203	
Összesen	183.832	178.468	176.668	173.139	170.617	167.152	165.917	162.282	158.127	155.942	153.389	152.447	150.500	153.232	151.978	

KIMUTATÁS az egyházkerület lélekszámának alakulásáról egybevetve az előző esztendei egyházmegyei adatokkal				
Szám	Egyházmegye	Lélekszám 2017.	Lélekszám 2018.	Különbözet
1.	Nagybányai	14.830	14.623	-207
2.	Szatmári	20.364	20.606	242
3.	Nagykárolyi	15.697	15.471	-226
4.	Érmelléki	20.673	20.621	-52
5.	Bihari	33.138	32.943	-195
6.	Aradi	5.501	5.485	-16
7.	Temesvári	5.657	5.546	-111
8.	Szilágysomlyói	18.042	17.480	-562
9.	Zilahai	19.330	19.203	-127
	Összesen	153.232	151.978	-1254

KIMUTATÁS az egyházkerület természetes szaporulat/apadásáról				
Szám	Egyházmegye	Keresztelés	Temetés	Természetes szap./ap.
1.	Nagybányai	125	256	-131
2.	Szatmári	279	492	-213
3.	Nagykárolyi	179	357	-178
4.	Érmelléki	268	519	-251
5.	Bihari	461	947	-486
6.	Aradi	59	173	-114
7.	Temesvári	36	170	-134
8.	Szilágysomlyói	202	296	-94
9.	Zilahai	188	278	-90
	Összesen	1.797	3.488	-1.691

KIMUTATÁS a házasságkötések számának alakulásáról				
Szám	Egyházmegye	Egyező vallású pár	Vegyes vallású pár	Összesen
1.	Nagybányai	30	51	81
2.	Szatmári	76	98	174
3.	Nagykárolyi	34	42	76
4.	Érmelléki	98	50	148
5.	Bihari	142	82	224
6.	Aradi	14	25	39
7.	Temesvári	3	10	13
8.	Szilágysomlyói	91	25	116
9.	Zilahai	87	40	127
	Összesen	575	423	998

KIMUTATÁS a házasságkötések számának alakulásáról				
Szám	Egyházmegye	Házasságkötés 2016.	Házasságkötés 2018.	Különbözet
1.	Nagybányai	78	81	3
2.	Szatmári	147	174	27
3.	Nagykárolyi	105	76	-29
4.	Ermelléki	148	148	0
5.	Bihari	221	224	3
6.	Aradi	27	39	12
7.	Temesvári	37	13	-24
8.	Szilágysomlyói	118	116	-2
9.	Zilahai	95	127	32
	Összesen	976	998	22

KIMUTATÁS az egyházkerület természetes szaporulat/apadás alakulásáról egybevetve az előző esztendők egyházmegyei adataival									
Sz	Egyházmegye	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
1.	Nagybányai	-166	-160	-173	-158	-191	-178	-131	-197
2.	Szatmári	-146	-216	-217	-173	-215	-218	-213	-248
3.	Nagykárolyi	-144	-181	-176	-166	-153	-181	-178	-147
4.	Érmelléki	-276	-289	-247	-216	-200	-227	-251	-270
5.	Bihari	-424	-475	-513	-481	-552	-510	-486	-475
6.	Aradi	-143	-133	-147	-135	-123	-125	-114	-129
7.	Temesvári	-161	-150	-118	-132	-152	-100	-134	-133
8.	Szilágysomlyói	-97	-130	-112	-129	-119	-78	-94	-112
9.	Zilahai	-130	-80	-153	-82	-113	-82	-90	-120
	Összesen	-1.687	-1.814	-1.856	-1.672	-1.818	-1.699	-1.691	-1.831

KIMUTATÁS az egyházkerület nyugalmazott lelkipásztorairól	
Név	Utolsó szolgálati hely
Fehérvári Ernő	Selymesilosva (Szilágysomlyói Eme)

KIMUTATÁS az egyházkerület elhunyt lelkipásztorairól	
Név	Utolsó szolgálati hely/ Lakhely
Sipos László	Szamoskrassó (Szatmári Eme)
Kánya Endre	Örvénd (Bihari Eme)
Kállay László	Fugyivásárhely (Bihari Eme)

FARKAS ZSOLT
közigazgatási előadótanácsos

5. számú melléklet

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Gazdasági Ügyosztályának jelentése

1. Bevezető

Főtiszteletű Közgyűlés!

A 2018. esztendőben folytatni tudtuk mindazon fejlesztéseket, amelyeket elterveztünk, azaz folytatódott az óvodaépítési program életbeültetése immár 20 helyszínen, az esperesi hivatalok új székházainak a megvalósítása, iskoláink felújítása, elindult az új zilahi iskola tervezése és engedélyeztetése, a Diakóniai Alapítványunk épületeinek felújítása. Mindaddig sikerült az egyes beruházásokhoz megfelelő kivitelezőket találni, valamint az objektív okokból megnövekedett beruházási összegekre a hiányzó forrásokat részben megszerezni.

A Hegyközszentmiklósi fürdő megvalósítására néző uniós pályázatunkra pozitív választ kaptunk, de a megvalósítás elindításához még

plusszforrásokat kell megszernünk, ugyanis időközben mind az anyagok, mind a munkaerő ára megemelkedett. Szójátékkal élve, valahogy úgy kell tető alá hozzuk ezt a fürdőt, hogy nehogy befürödjünk.

Nem győzöm hangsúlyozni, hogy mindezen feladatok végzésében vállalt szerepemet személyesen is megkönnyítette az, hogy az egyházkerület működése anyagi szempontból zökkenőmentes volt a tavalyi évben is, köszönhetően gyülekezeteink és egyházmegyéink fegyelmezett pénzügyi magatartásának.

Ebben az időszakban gyülekezeteink két alkalommal is nagy összefogásról tettek tanúbizonyságot. Az iraki keresztények megsegítésére 8.000.000 forintot gyűjtöttek, a leégett budapesti Református Ráday Kollégium újjáépítését pedig 9.100.000 forinttal támogatták. Ezen

gyűjtések összegét az idei év májusában eljuttattuk a kedvezményezetteknek.

A 2018. évi gazdasági környezetnek voltak jó és rossz hatásai is az egyházra nézve. Egyrészt emelkedtek a lelkesi és világi kongruák, de sajnos a világi kongruák összege megint elszakadt a minimálbér teljes bekerülési összegétől, vagyis 1.943 lej helyett 1.813 lej támogatást jelent a világi kongrua.

Ugyanakkor a helyi pénzügyi szervek az egyházi ingatlanok megadóztatásánál próbálják a nem gazdasági hasznosítású ingatlanokat is megadóztatni, amit ha a hatóság nem áll el a kivetéstől csak jogi úton lehet orvosolni.

Mindezek ismeretében, terjesztem elő a Ft. Közgyűlésnek a 2018 esztendő zárszámadását, ami az Egyházkerület vagyoni helyzetét és eredménykimutatását tükrözi.

INGATLANOK			
Az ingatlan helye	Az ingatlan értéke	Az ingatlan hasznosítása	Megjegyzések
Nagyvárad, Moscovei 14	230.000	diakóniai műhely és orvosi rendelő	ház
Nagyvárad, Postavarului 17	75.000	szolgálati lakás	ház
Nagyvárad, Bukarest tér 2	102.700	bérléssel hasznosított	tömbház
Nagyvárad, Clujului 63	145.000	Diakónia Alapítvány és Cigánymisszió központja	ház
Nagyvárad, J. Calvin 2	400.000	bérléssel hasznosított	ház
Nagyvárad, Cazaban 5	130.000	szolgálati lakás	tömbház eladva 2019-ben
Nagyvárad, A. Saguna 1	4.750.000	Lorántffy Zsuzsanna liceum épülete	iskola
Nagyvárad, Independentei 3	1.966.800	bérléssel hasznosított	központi bérház
Nagyvárad, Arany János 6	61.600	szolgálati lakás	ház
Nagyvárad, M. Kogalniceanu 30	136.500	Lámpás Alapítvány és Diakónia Keresztény Alapítvány	ház
Nagyvárad, Mihai Viteazu 3	4.428.329	egyetemi kollégium jövődöbeli épülete	volt iskola épület
Nagyvárad, Aluminei 45	48.000	bérléssel hasznosított épület	tömbház
Nagyvárad, Arany János 4	760.000	bérléssel hasznosított épület (PKE Kollégium)	bérház
Nagyvárad, Sulyok István 9	2.193.450	Egyházkerületi székház	adminisztrációs központ
Nagyvárad, L. Mociulschi 6	479.764	szolgálati lakás	ház
Feketeerdő	100	Élesdi gyermekotthon volt üdülője	tömbházlakás, 2019-ben lett felértékelve
Gyanta 117	500	volt ifjúsági tábor	ház, 2019-ben lett felértékelve
Élesd, Viilor 32	20	Élesdi gyermekotthon	ház, 2019-ben lett felértékelve
Marosvásárhely	4.324.269	Időotthon tulajdonának 40%-a	visszaadományozva nyugdíjpenztárnak 2019-ben
Szentgyörgy	439.025	Nyugdíjpenztári ingatlan tulajdonának 40%-a	visszaadományozva nyugdíjpenztárnak 2019-ben
Debrecen, Monti u. 4	639.976	bérléssel hasznosított	ház
Zilah	1.850.014	az új zilahi iskola részére megvásárolt ingatlan	volt zilahi pionír ház
Nagybánya	567.385	esperesi hivatal részére megvásárolt ingatlan	ház
Arad	511.778	esperesi hivatal részére megvásárolt ingatlan	ház
Szódemeter	1.243.574	Kölcsey Ferenc egyházi központ	múzeum és szállás
HURO-ból finanszírozott templomfejlesztés értéke	2.352.220	amortizációs ingatlanként kezelt beruházás	
Összesen	27.836.005		

2. A Királyhágómelléki Református Egyházkerület vagyoni kimutatása

A vagyoni kimutatás az Egyházkerület javainak és forgóeszközeinek (pénzeszközök és követelések) összessége, ezek forrásainak megjelölésével.

Javak

Az Egyházkerület javai az Egyházkerület tulajdonában lévő ingatlanjavarokat, az ingóságokat, valamint a folyamatban lévő ingatlanberuházások értékét öleli fel.

Az ingatlanjavak telkekből, szántóföldekből és épületekből, az ingóságok pedig különböző eszközökből és gépkocsikból, valamint bútortárból és irodai eszközökből tevődnek össze.

Telkek és földek

Az Egyházkerület tulajdonában lévő telkek és földek részben Nagyváradon, részben az Egyházkerület más részein található, összesen 5.187.968 lej értékben.

Ezek közül a legértékesebb a 4.447.370 lej értékű Sulyok István 9 szám alatti telek, amelyen helyet kapott az Egyházkerületi székház, a Bihari Egyházmegye Esperesi hivatala, valamint a Református Csillagocská Bőlcsoede. Számtotveő értéket képviselnek még a Biharpüspökiben lévő 33.000 m²-es telek 100.500 lej értékben, valamint a Nagyvárad-velencei óvodaépítésre vásárolt telek 145.970 lej értékben, továbbá a somlyói, illetve a zilahi új Esperesi Hivatalok építésére vásárolt telkek 159.795 lej illetve 173.976 lej értékben.

Az Egyházkerület tulajdonában van még 9 ha szántó föld Diószeg és Janka határában, valamint 0,5 ha Érmindszenten.

Ingatlanok

Az Egyházkerület tulajdonában lévő ingatlanok is főleg Nagyváradon helyezkednek el pár kivétellel, ezek hasznosítása részben egyházi és diakóniai célú, részben pedig gazdasági célokat szolgálnak a következők szerint: (lásd *Ingatlanok* táblázat).

Az ingatlanok összértéke, figyelembe véve a 2.225.025 lej értékcsökkenést 25.610.980 lej.

Ingóságok

Az Egyházkerület ingóságai kisebb gépekből (nyomdagépek), gépkocsikból, bútortárból és irodai eszközökből tevődik össze. Ezek összértéke 651.050 lej a következők szerint:

- gépek és más eszközök . . . 310.233 lej
- gépkocsik. . . . . 176.708 lej
- bútortart. . . . . 164.109 lej

Az értékcsökkenést is figyelembe véve (254.880 lej), az ingóságok maradvány értéke 396.170 lej.

Folyamatban lévő beruházások

A folyamatban lévő beruházások, az egyházkerület területén lévő, egyrészt saját tulajdonban, másrészt más egyházi tulajdonban lévő, de az egyházkerület nevében és felügyelete alatt megvalósuló beruházásokat, fejlesztéseket ölelik fel a következők szerint:

- a Szatmári református gimnázium épületének felújítása

- az Egyházkerület által épített bölcsőde

- a szatmári Láncos templom felújítási munkálatai

- a nagykarolyi új egyházmegyei hivatal megvásárolt épületének kibővítése

- a nagykarolyi Kálvin központ építése

- a Lorántffy Zsuzsanna Református Líceum felújítási munkálatai

- a nagyvárad Diakónia Alapítvány részére felújított Moszkva és Kogálniceanu utcai ingatlanok

Mindezen beruházások értéke 2018 december 31 bezárólag 3.437.541 lej.

Javak összessége

A fentiek szerint az Egyházkerületi intézmény javai 34.632.659 lejt tesznek ki.

3. A 2018. évi gazdálkodás eredménykimutatása

Jövedelmek

Az Egyházkerület működését meghatározó jövedelmek az egyházkerületi fenntartói járulékból, az államsegélyből, a működésre, támogatásokra felhasználható pályázatokból és adományokból, valamint az iratterjesztésből és ingatlanhasznosításból származnak.

Ezeket egészíti ki a térítések, gyülekezetek gazdasági bevételeinek 1%-ból, pénzügyi jövedelmekből, a Lorántffy Központ bevételeiből, más bevételekből származó jövedelmek.

Rendkívüli jövedelemként ingatlaneladásból származó bevételeinket tekintjük.

A fentiek szerint az Egyházkerület jövedelmei a 2018-as évben a következők voltak:

Egyházkerületi fenntartói járulék	1.122.496
Államsegély.	1.108.659
Működési célú adományok és pályázatok	869.269
Iratterjesztés, kiadványok.	520.676
Ingatlanhasznosítás	252.865
Más jövedelmek	389.611
Ingatlaneladás	155.530
Összesen	4.419.106 lej

Költségek

Az Egyházkerület működését szolgáló fő költségtételek a személyi költségek, dologi költségek (anyagi költségek és szolgáltatások) a különböző személyi és intézményi támogatások, valamint más kiadások.

Ezek szerint a 2018-as évben az Egyházkerület költségei:

Személyi költségek	1.797.070
Anyagok	339.322
Szolgáltatások	684.734
Támogatások.	900.191
Más kiadások	222.194
Összesen.	3.943.511 lej

A 2018-as év eredménye

Az Egyházkerület 2018-as évi gazdálkodásából származó pozitív eredmény, amint azt a jövedelmek és költségek különbözete kimutatja 475.595 lej.

4. A költségvetés végrehajtása

Az Egyházkerület költségvetésének végrehajtását a fő költségvetési tételek sarokszámai az alábbi táblázatban szemléltetik:

JÖVEDELMEK	Tervezet	Megvalósítás	Eltérés
A. Működési jövedelmek			
1. Egyházkerületi fenntartói járulék	837.000	1.122.496	+35%
2. Kiadványok, iratterjesztés	471.200	520.676	+11%
3. Ingatlanhasznosítás	215.480	252.865	+18%
4. Államsegély	1.078.440	1.108.659	+3%
5. Működési célú adományok, pályázatok	600.000	869.269	+45%
6. Más jövedelmek (LEK, terítések, pénzügyi jövedelmek, más)	253.000	292.502	+54%
Működési jövedelmek összesen	3.455.120	4.263.576	+24%
B. Rendkívüli jövedelmek			
7. Ingatlaneladásból	0	155.530	
Jövedelmek összesen	3.455.120	4.419.106	
KÖLTSÉGEK			
A. Működési költségek			
1. Személyi költségek	1.700.000	1.797.070	+6%
2. Dologi kiadások			
Anyagok	155.000	339.322	+119%
Szolgáltatások	505.120	684.734	+36%
3. Támogatások	932.000	900.191	-3%
4. Más kiadások és amortizáció	163.000	222.194	+37%
Összesen működési költségek	3.455.120	3.943.511	+15%
Eredmény, amiből		475.595	
- működési eredmény		320.065	
- rendkívüli eredmény		155.530	

5. Fejlesztési adatok

Források

Saját források	15.160
Pályázati források	4.047.338
összesen	4.062.498 lej

BERUHÁZÁSOK

Szatmári Református Gimnázium felújítása.	699.778
Egyházkerületi bölcsőde építése	640.253
Szatmári Lános templom felújításának tervezési és engedélyeztetési költségei.	59.189
Nagykárolyi egyházmegyei székház vásárlása	307.852
Aradi Egyházmegye új székházának vásárlása	511.778
Zilahai Egyházmegye új székházának telekvásárlása.	173.976
Szilágyosmlyói Egyházmegye új székházának telekvásárlása	159.795
Szatmári Művészeti Líceum felújításának tervezési költségei	25.985
Nagykároly Kertvárosi Kálvin Központ építése	357.000
Lorántffy Zsuzsanna Gimnázium felújítási munkálatai	117.200
Diakóniai központ új székházának felújítása	155.001
Diakónia központ Méhecske Műhelyének helyet adó ingatlan felújítása.	272.146
Szódemeteri Kölcsey Központ befejezése	15.160
Nagybányai Egyházmegye új székházának vásárlása.	567.385
összesen	4.062.498 lej

Kérem a Ft. Közgyűlést jelentésem elfogadására.

SALÁNKI LÓRÁNT
gazdasági előadótanácsos

7. számú melléklet

Missziói jelentés a 2018-as évről

„Mit tegyek Uram?” ApCsel 22,10

A missziói jelentés elkészítése a gyülekezeteknél kezdődik. Lelkipásztorok, egyházmegyei szakterületi felelősök, esperesek, Egyházmegyei Közgyűlés, végül az egyházkerületi felelősök írják, olvassák, szerkesztik és számot adnak arról a történelemsorozatról, életről, amely az elmúlt esztendőben történt a Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeteiben.

Minden arról beszél, miként igyekszünk Isten országát terjeszteni a világunkban, környezetünkben. Az egyházmegyei, majd a kerületi összefoglaló jelentés beszél az általunk végzett misszióról.

A Szentírásból ezt halljuk a több mint kétezer évvel ezelőtti biznyságtétel rendjén: „Mert nem beszédben áll az Isten országa, hanem erőben.” 1Kor 4,20. Ezzel szemben a mai, kialakult tapasztalat a következőről tesz biznyságot: „Az egyház élete ma már csak beszédben áll!” (dr. Boross Géza, teológiai professzor, Budapest). Merthogy verbalizmus, doktrinalizmus, racionalizmus, fundamentalizmus, liberalizmus, entuziazmus, kritizmus, pszichologizmus, individualizmus, dogmatizmus és még ki tudja, mennyi „izmus” jellemzik az egyház életét és gondolkodását a földön.

Tanulmányozva az egyházmegyék espereseinek jelentéseit, azon túl a különböző szakterületek jelentéseit is, megállapítható, hogy – Istennek legyen hála – vagyunk, létezőnk!

Továbbá, nézve a gyülekezetek színes programkínálatát, az anyagi beszámolókat és mérlegeket, ugyancsak – Isten iránti hálával a szívünkben – megállapíthatjuk, hogy VAGYUNK!

Az egyháznak azonban nem csak lennie kell – gondolunk itt a tíz, tizenöt, húsz százalékos istentiszteleti alkalmakon való jelenlétre – ilyen százalékban tiszteljük Istent!?

A Bibliát magunk előtt tartva, halljuk a figyelmeztetést: „Isten országa nem beszédben áll, hanem erőben”, azaz cselekedetekben.

Mit érthetünk ez alatt ma a 21. században?

A mai kor embere a civilizáció magas fokán él. Ezzel együtt azt gondolja, hogy minden hatalom az ő kezében van. Könnyű ezt gondolni, hiszen a liberalizmus, amely irányzat sok esetben a kultúrát is félreállítja, mindenre engedélyt, sőt biztatást ad.

Gyököcssy Endre a következőt mondja: „A civilizáció nem azonos a kultúrával. A civilizáció a testi ember számára teszi komfortosabbá az életet, a kultúra azonban belső emberünkben mélyít. Sokat kell mélyülnünk ahhoz, hogy észrevegyük a civilizáció mögött a kultúrát, a kultúra mögött Jézus Krisztus keresztyét – és mind e fölött a Szentháromság Egy Örök Istent. A civilizációra szükség van, csak arra kell állandóan

vigyázni, hogy ne ennek a bővületében éljünk!” Ne a világ bővöljön el minket, hanem Isten!

Nos, az egyháznak az a feladata, hogy a mai, a világ bővületében élő emberhez vigye közel hitelen Isten országát.

Kicsoda, milyen az ember? Gyökössy Endre megfogalmazásában: „ugyanaz az ember szorong a műszálas ruhában, mint a fügefalevél mögött. Ugyanaz bújik meg a maga alkotott nagyszerű civilizációban, mint a Paradicsom fája mögött”. Az ember szorongó lélek. Az egyháznak – benne a lelkészeknek, presbitereknek, minden keresztyén embernek – hatalmas feladat adatik, Isten hívó szavát naponta meghallani és azt hitelen megcselekedni.

Cselekedni csak az képes, aki Isten ígéjének a bővületében él. Aki komolyan megkérdezi Istent: „Mit tegyek Uram?” ApCsel 22,10. Azaz tudomásul és komolyan veszi: Szükség nektek naponta újjászületetek. Nem egyszer, nem néha, hanem rendszeresen, naponta! Ezzel a naponta elnyert krisztusi vezetéssel és lelkesedéssel lehet faladatot látni, az ígét megélni, szervezni, lebonyolítani, helytállni – kreatív módon!

Dr. Boross Géza professzorral együtt fel kell tennünk a kérdést: Hol látszik Isten országának ereje a mi mai egyházunkban? A mai kor emberének egyik jellemvonása az, hogy mindent megmér. Az egyházlátogatás elvárt mértéke, értéke Isten rendelése és emberi mérés szerint 100% kellene legyen. A mi elért eredményünk tíz-tizenöt-húsz százalék általában. Ezt, ha a normál vérnyomáshoz hasonlítjuk, ahol a kívánt érték 120/70, akkor elmondható, hogy e mérési rend szerint, épp hogy csak vagyunk.

Am Istennel és Istennél semmi sem lehetetlen. Ahhoz, hogy az elvárt, „normális” értéket elérjük, arra van egy mód: – Isten szerinti önismeret és Isten-ismeret – ne tévesszük össze az Isten-tudást (tudom, hogy van) az Isten-ismerettel (amit naponta gyarapítanom, mélyítenem kell)

– Ne általánosan kérdezzünk: hogyan tovább egyház, hanem személy szerint: hogyan tovább lelkész, presbiter, istenfélő ember?

- Imádkozzunk, rendszeresen
- Tanulmányozzuk a Bibliát

Isten szerinti órállónak kell lenni, akik vigyáznak az alapokra és a folyamatos építkezésre.

EGYHÁZMEGYEI KÖRKÉP

Nagybányai Egyházmegye

A Nagybányai Egyházmegye lélekszáma 5 év alatt 881 fővel csökkent. 2018. december végén 14623 lelket számlált az egyházmegye.

A 20 egyházközségből 13-ban van gyülekezeti bibliára, 13-ban ifjúsági bibliára, 11-ben nőszövetségit, míg 12-ben presbiteri bibliorát is tartanak.

Az ünnepi istentiszteleteken való részvétel csökkenő tendenciát mutat, melynek oka egyrészt a létszámapadásban keresendő.

Érdekes statisztikai adat az iratterjesztésről szóló kimutatás, amely alig változott az elmúlt két évben.

Az egyházmegye területén a kórházmissziót Orbán Csenge és Molnár Viktor, míg a börtönmissziót Varga Károly nyugdíjas lp-esperes végzi. A nagybányai börtönben 10-15 a református fogvatartottak száma, az istentiszteleten általában 3-5 lélek vesz részt.

A jelentés kitér a 2019-es tervekre is melyből a következőket emelnénk ki:

– Az egyházmegye területén megszervezni a különböző diakóniai csoportokat önkéntes hálózatokat.

– Nőszövetségi találkozók megszervezése

– A nagybányán tanuló egyetemista ifjak megkeresése, egyetemista bibliorák, istentiszteletek szervezése.

Szatmári Egyházmegye

Az egyházmegye gyülekezeteinek egyharmada rendelkezik 500 feletti lélekszámmal, 16 gyülekezet alig éri el a 200-at, míg 6 gyülekezet 100 lélek alatt van.

Az egyházmegyei lélekszám 242 lélekkel növekedett. 73-mal nőtt a házasságkötések száma, melynek fele vegyes. A 98 házasságkötésből 37 románajkúval történt, ami növekvő tendenciát mutat. Sajnos a Szatmári Egyházmegyében is „divattá vált”, hogy az eljegyzés és a polgári esküvő között egy vagy akár több év is eltelik. Érdekes adat, hogy a kisebb gyülekezetekben szinte ugyanannyi a házasságkötés, mint a nagyobb gyülekezetekben.

Pozitív adat, hogy 0,38%-kal nőtt a templomlátogatottság egyházmegyei szinten, a kis gyülekezetek a templomlátogatottság tekintetében nagyobb arányokkal rendelkeznek.

Más egyházmegyékhez hasonlóan, itt is nagyon gyenge a vasárnap délutáni istentiszteletek látogatottsága, mely nem éri el az 5%-ot. A bűnbánati hetek „csonkítottá” váltak a legtöbb gyülekezetben.

Kevesen látogatják a bibliorai alkalmakat, de többen, mint a délutáni istentiszteleteket.

Az egyházmegye területén kórház és börtönmisszió is működik.

Kiemelkedő és más egyházmegye számára követendő példa a 2016-ban indult utcami misszió, melybe bekapcsolódnak nőszövetségi tagok és a SZIKE tagjai is. Ugyancsak pozitív példaként említhetjük az egyházmegye területén 10 taggal működő prédikációs munkacsoportot, valamint a Református Baráti Kört, melynek alkalmain világi értelmiségiek vesznek részt.

Nagykárolyi Egyházmegye

A Nagykárolyi Egyházmegye 36 gyülekezetében 141 keresztelezés volt, 57 el kevesebb, mint 2015-ben. A temetések tekintetében is csökkenés történt: a 2015-ös évhez képest 63 al kevesebbet temettek az egyházmegyében. Az előző évhez képest 29-el kevesebb esküvőt regisztráltak.

Az Úrvacsora tekintetében kitűnik az Irinyi gyülekezet, ahol 13 alkalommal volt megtérítve az Úrasztala. Egyházmegyei szinten az Úrvacsorával élők aránya 19,10%.

Az egyházmegyében a heti igehirdetési átlag 0,31-7,88 között mozog.

Érmelléki Egyházmegye

Az egyházmegyei jelentés szomorúan jelgyezi meg, hogy a már eddig megtapasztalt tendenciák tűnnek fel újra: előregedés, fásultság, elhidegülés, közömbösség, babonáskodás, asszimiláció és bizonyos fokú önfeladás mellé társul az a kostans lélekszámbeli apadás. Az eltelt esztendő végére az egyházmegye lélekszáma 236 fővel csökkent.

Sajnos a 15.533 egyházfenntartó mellett 2.600 nemfizetőt tartanak számon.

A templomlátogatottság az előző évekhez képest nem csökkent. A bűnbánati hetek sok gyülekezetben sajnos csupán „csonka bűnbánati hétre” apadtak.

Bihari Egyházmegye

Az istentiszteleteken való részvétel, ill. az úrvacsorával élők aránya nagyjából megegyezik és fedik egymást, viszont ez a szám a legtöbb gyülekezetben nem éri el a 20 %-ot.

A kisebb létszámú gyülekezetek esetében ez magasabb.

Pozitív fejlemény, hogy az előző évekhez képest vannak olyan gyülekezetek, ahol megszervezték és beindították a diakóniai csoportot. Természetesen ahol nincsen ilyen, az még nem jelenti azt, hogy ott diakóniai szolgálat sincs, hiszen ott is végzik presbiterek, a nőszövetség tagjai, ifisek, önkéntesek. Az egyházmegyénkben található szeretetintézményeket leszámítva, négy gyülekezetben van megszervezett állásban, fizetett diakónus. Egyik gyülekezetben pedig házi idősgondozói szolgálatot is működtetnek.

A Bihari Egyházmegyében 12 anyaegyházközségnek van szóróványa ill. leányegyháza, összesen 20 településen, amelyekben az összlétszám 191.

Ha ehhez hozzávesszük még az egyetlen missziói egyházközséget (Toldinagyfalut) is, ahol 5 településen 124 lelket pásztorolnak, akkor ez összesen 315 lélek (amely szám még így sem teljes, mivel 2 lelkési jelentésben nem közöltek számadatokat).

A misszió témaköre a jelentésekben kevés helyen került elő. Örvendetes, hogy egyik gyülekezetben az elmúlt évben szintén beindult (1) a cigánymisszió (Szalárdon).

Máshol csak a javaslatok kapcsán került megfogalmazásra a (2) városi misszió szükségessége, ill. az is (az egyházkerület felé), hogy hatékonyabb (3) külmissziós tevékenységre lenne szükség.

(Itt megjegyezném, hogy az Egyházmegye egyik egyházközsége, nevezetesen a Köröstarányi a hivatalos kiküldője annak a református házaspárnak, akik Egyiptomban végeznek missziót, és akiknek szolgálatát egyházmegyénk több gyülekezte is folyamatosan támogatja.)

Továbbá két szóróványnak minősülő gyülekezet lelkipásztorja is felvetette (4) a román ajkú reformátusok helyzetének szabályozását, és az ezzel kapcsolatos stratégia kidolgozását.

Aradi Egyházmegye

Szörvány egyházmegyénkben (5485 lélek) mozgalmas gyülekezeti élet folyik. Kiemelnénk az elmúlt esztendő nőszövetségi konferenciáját, melynek Kispereg adott otthont.

A 2018-as esztendőben több temetés volt, de ugyanannyi keresztelő, mint 2017-ben. A természetes apadás 129 lélek.

Matematikailag nézve öt évtized múlva nem lesz egy református se Arad megyében. Rácz Károly 1880-ban már ugyanezt megírta az Arad megyében lévő gyülekezetekről. A Gondviselő Istennek köszönhető, hogy még megvannak ezek a gyülekezetek. Reméljük így lesz a jövőben is.

Szomorú statisztikai adat, hogy a 39 házasságkötésből 14 más nemzetiségűvel történt. Viszont pozitív elmozdulás, hogy 12-vel több esküvő volt, mint az azt megelőző évben.

Temesvári Egyházmegye

5657 lelket számol a Temesvári egyházmegye, 111 lélekkel lett kevesebb az elmúlt évhez viszonyítva. Négy gyülekezetben lélekszám növekedés történt.

Az egyházmegyében több rangos esemény is történt: Békésbányai találkozó Szentesen, Nőszövetségi Konferencia Nagybodófalván, Gyerektábor Végváron, Presbiteri konferencia Lugoson.

A megyei missziói jelentés részletesen elemez minden egyházmegyéhez tartozó gyülekezetet, viszont nem olvasunk összesített megyei statisztikát.

Szilágysomlyói Egyházmegye

A két oldalas statisztikai egyházmegyei jelentésből a következőket olvashatjuk ki:

– Igehirdetési terv: 6 gyülekezetben lectio continua, 7 gyülekezetben bibliaolvasó kalauz, 3 gyülekezetben alkalmi.

– Istentiszteleti látogatottság: vasárnap délelőtt 31.3% - 12% között mozog, ugyanez délután 12.9-1.6% közötti.

– Az úrvacsorával élő gyülekezeti tagok aránya érdekes adatot mutat két gyülekezetenél is. Az istentiszteleteken a gyülekezet alig 15% illetve 16.7% van jelen, de az úrvacsorai részvétel 58% illetve 18.5%.

– Az imahéten való részvétel 3 gyülekezet kivételével nagyobb, mint az átlagos vasárnap délelőtti templomlátogatottság.

Zilahyi Egyházmegye

Az egyházmegye 28 gyülekezetéből négyben nincs állandó lelképásztor.

Egyházmegyei szinten 30%-os a templomlátogatottság, de kiemelhetjük Szilágyszentkirályt, ahol 64%, illetve Dészházát, ahol a gyülekezet 60% van jelen a templomi istentiszteleteken. 9

gyülekezetben van hétköznapi istentisztelet is. A bűnbánati hetek itt is csonkulnak, van, ahol csak péntektől tartanak bűnbánati istentiszteleti alkalmat. Az úrvacsora osztások száma változó, 6-10 között mozog a gyülekezetekben.

Az egyházmegyei jelentés kiemeli az imahetek áldásos voltát, melyek mozgósító erővel bírnak, hiszen a gyülekezetek 30-40%-a vesz részt ezeken. 23 gyülekezetben tartanak gyülekezeti bibliaórát, 22 ifjúságit, 13-ban presbiteri és 8 gyülekezetben nőszövetségit. 7 gyülekezetben diakóniai csoport is működik.

Összegzés

Az egyházmegyei jelentések összegzése máris egy fontos kérdést hoz elénk. Hogyan próbáljuk meg elérni a maradék 80%-ot, azokat, akik távol maradnak a különböző gyülekezeti alkalmaktól, illetve hogyan tudnánk mozgósítani, aktivizálni a gyülekezetnek vasárnaponként jelen lévő részét, hogy ne csupán „konzumkeresztények” legyenek? Hiszen küldetésünkben adódóan minden keresztyén ember misszionárius. A misszió messze nem egy-két ember ügye és feladata, hanem az egész egyházé, a gyülekezeti közösségé, minden keresztyéné.

Fontos lenne bővíteni a laikus képzést. Néhány gyülekezetben működik úgynevezett tanítványképző, melyben a gyülekezeti tagjaink nem csak lelki töltést, hanem küldetés-tudatot is kapnak. Engedjünk teret az ilyen kezdeményezéseknek.

A misszió szempontjából elengedhetetlen az evangelizáció. Tudom, a legtöbb igehirdetésnek van ilyen jellege. De ne felejtjük el, hogy az evangelizációs alkalmakon azokat is megszólíthatjuk, akik távol vannak. Merjünk kitekinteni és meglátni, megszólítani a keresőket, távol levőket, egyházszkeptikusokat.

Az evangélium-hirdetés klasszikus módszerei mellett ne felejtkezzünk el a felnövekvő generációról, akik másképpen látnak és érzékelnek. A Z generációt nehéz lesz megszólítani csak hagyományos módszerekkel.

Egyre nagyobb nyomás nehezedik az egyházban szolgálatot vállalókra (nem csak lelkészek). Fontos a hitelesség megélése és továbbadása. Támogassuk egymást ezen a téren is, imádságban hordozva a szolgálattelvőket. Ugyanakkor törekedjünk a kiserégiós lelképásztori találkozások megszervezésére, ahol (talán) nagyobb lehetőség van a beszélgetésre, gondok feltárására, megoldáskeresésre. Ne riválist lássunk egymásban, hanem szolgatársat, testvért. Osszuk meg a jó tapasztalatokat és merjünk azokat kipróbálni a magunk gyülekezeteiben.

Sok helyen olvasunk diakóniai szolgálatról. Hatékonyabb lehet, ha ennek formát is adunk. Ne felejtjük el, hogy ez nem valami új találmány, hanem a diakónus tisztségnek és a szolgálatnak az egyházban bibliai gyökerei vannak és évszázados, kipróbált múltja. Ugyanakkor azt látni, hogy sajnos még mindig nem fektetünk akkorra hangsúlyt erre, mint amekkorát kellene. Ha megnézzük (Példaként a Bihari eme) a „szere-

szolgálat kiadásai” tételnél szereplő összeget, és összevetjük az egész évi kiadás összegével, akkor meghökkentő következtetésekre juthatunk: nagyon sok gyülekezetben ez az arány alig éri el a 0,5-1%-ot. Szomorú, hogy 11 gyülekezet esetében pedig 2018-ban egyetlen lejt sem fordítottak szeretetszolgálatra. Persze vannak itt is jó példával elől járók (volt olyan gyülekezet, ahol tavaly a forrásaik 10%-kát szánták erre a célra). Igaz, hogy minden évben tetemes kiadásaink vannak, az új beruházások, épületrenoválások stb. sok-sok pénzt felemésztenek, ám nem hanyagolhatjuk el mégsem a közösség gyakorlásának és a hit megélésének ezt a részét. Lelkipásztorokként, gondnokokként és presbitereként jó lenne még inkább tudatosítani gyülekezeteinkben, az egyes tagokban, hogy magának az Úr Jézus Krisztusnak a szolgálata sem merült ki csupán az igehirdetésében, hanem azzal együtt és azon túlmenően ő a betegekkel, elesettekkel is foglalkozott. Sőt, egyenesen ezekkel azonosult, következőképpen amennyiben a betegekkel, szegényekkel, szükségben levőkkel törődünk, akkor szolgálunk Neki, „hogy a magunk igaz hite felől annak gyümölcséből mi magunk is bizonyosak legyünk.” (H.K. 86. kérdés-felelet.) Dicséretes, ötletes kezdeményezés, hogy volt, ahol pl. a nőszövetség tagjai csigatésztát készítették, és annak bevételét diakóniára fordították. Említésre méltó, hogy egy-két gyülekezet pld. már meleg ebéddel is szolgált karácsonykor a rászorulóknak. Vagy ahol olyan beteget segítettek meg, akik műtétre készültek vagy súlyosabb kezelés alatt álltak. Valóban, a diakóniai szolgálatnak számtalan formája van, szegények pedig mindig vannak és lesznek közöttünk. A mi részünk csupán az, hogy ezeket feltérképezzük, híveinket motiváljuk, a szolgálatra kész embereknek teret adjunk, és szolgálatukat mederbe tereljük.

A diakónia terén használjuk ki a Lámpás Alapítvány találkozóit, ahol sok tapasztalatot szerezhethetünk ehhez a tevékenységhez.

Egyházkerületi Közgyűlés határozata szerint a gyülekezetekben egységes nyilvántartó program működik. Merjük ezt használni, hogy kimutatásaink pontosak legyenek és az adminisztrációinkban is minden szépen és ékesen történjen.

Végezetül kiemelnénk az imádság fontosságát. Mintha ez háttérbe szorulna (legalábbis a jelentéseket olvasva). Szervezzünk imaalkalmakat nem csak a gyülekezetekben, hanem a lelkesítő körökben is.

Ne felejtjük, mi csak sáfárok vagyunk, a növekedést Isten adja. Az Úr áldjon meg bennünket szolgálatainkban.

Jelentésünkhöz csatoljuk egyházkerületünk alapítványainak jelentéseit.

Tisztelettel kérjük jelentésünk eloadását.

DÉNES ISTVÁN LUKÁCS
generális direktor

VINCZÉNÉ PÁLFI JUDIT
missziói előadó

8. számú melléklet

Az Egyházkerületi Nőszövetség elnökének jelentése

Főtiszteletű Közgyűlés!

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Nőszövetségének életében a 2019-es év a hálaadás éve, amikor köszönettel adózik a megtett útért a kegyelmes Istennek, aki közel három évtizede elindította a nőszövetségi szolgálatra és hatalmasan megáldotta munkáját. Aki nem ismeri nőszövetségi szolgálatunk történetét, annak minden nehézségével és örömeivel együtt, el sem tudja képzelni, hogy mekkora mennyei erővel hatotta át Isten a szíveket, hogy asszonyaink önzetlen szeretettel vállalják a lelki építkezés, a diakónia és a nemzetépítés feladatát. Csak csodálni tudjuk Isten áldásainak végtelen sorát, amelyekben részesítette a szolgáló asszonytestvéreket a gyülekezetekben, az egyházmegyékben és az egész egyházkerületben.

Honnan indultunk és hova jutottunk? 1990 március 23-a nagyon fontos dátum a nőszövetség életében.

Dr. Csiha Kálmáné, a későbbi erdélyi püspök felesége, valamint Dr. Eszenyeiné Széles Mária teológiai professzornő indítványozására, a Kolozsvári Protestáns Teológia dísztermében megjelent tizenhárom lelkipásztornó elhatározta, hogy újraindítják a nőszövetségi szolgálatot, mint belmissziói tevékenységet a gyülekezetekben. Ez a dátum lett aztán a nagy történelmi pillanatnak, az újrakezdésnek az ideje az Erdélyi és Királyhágómelléki egyházkerület nőszövetségének életében. Mindannyian vállaltuk, hogy a magunk egyházmegyéjében szorgalmazzuk a gyülekezeti nőszövetségek megalakulását, minden segítséget biztosítva számukra. A szolgálatban az akkor már idős 80-90 éves diakonisszák voltak segítségünkre, hisz ők még emlékeztek az 1949-50-es években, a kommunista hatalom által beszüntetett nőszövetségi szolgálat éveire. Jó és hasznos volt az útmutatás számunkra, akik előtt lassan kezdett kirajzolódni a nagy küldetés mikéntje. Tevékenységünk először is a nőszövetségi bibliaórák rendszeres megtartására koncentráldott.

1. A szolgálat legfontosabb alapja az ige, a Biblia tanulmányozása volt, hogy ez által imádkozó életvitelre, templomba járásra, úrvacsorázásra és Krisztus útjának követésére indítsa a tagokat.

2. A szociális munka vállalása –, a gyülekezet betegeinek, szegény sorsú tagjainak megsegítése, ifjak és a kicsinyek felkarolása lett a második fontos feladatunk.

3. Nemzeti identitásunk megőrzése, kulturális szolgálat, anyanyelvi irodalom és hagyomány terjesztése és ápolása stb. által.

Kezdetben évenként kerületi szintű megbeszéléseket, találkozókat tartottunk, majd a kerületi vezetőség megválasztása (1993) következett: először Dr. Eszenyeiné Széles Mária, majd Gede Ildikó elnök asszonyok vezetésével szépen alakult az egyházkerület nőszövetségeinek megszerveződése, élete. Egyházkerületünk vezetősége ebben a szent munkában szüntelen támogatásáról biztosított bennünket. Felhívással is szorgalmaz-

ta a lelkipásztorokat a gyülekezeti nőszövetségek megalakítására.

1999-től került sor a kerületi nagytalálkozók megtartására, amikor sikerült nagyobb méretű konferenciákat megszervezni egyházmegyei és egyházkerületi szinten. Isten kegyelméből (2001-től) nőszövetségi elnökként is részt vehettem e történelmi alkalmak, események előkészítésében, megszervezésében. Csodálattal tapasztaltuk, hogy egyre inkább növekszik a kerületi találkozók résztvevőinek száma (1200-1400, közel 2000 is). Lassan már nem találtunk nagy templomokat az alkalmaink megtartására. Így előfordult, hogy egy nagyméretű mozi-teremben (Temesváron), vagy sportcsarnokban (Székelyhídon), vagy a Kings Land-i sátoztáborban, kint a nagymezőben találtunk lehetőséget a nyári konferencia megtartására.

Eredeti célunk az volt, hogy Egyházkerületünk mind a kilenc egyházmegyéjébe legalább egyszer eljussunk, kihelyezett konferenciákkal az ott élő nőszövetségeket buzdítsuk, velük együtt örvendezve, egymás hite által erősödve, új erőt nyerjünk a további szolgálathoz.

Felejthetetlen élmény volt hallgatni nagy igehirdetőket, előadókat, püspököket, professzorokat, nőszövetségi vezetőket a Kárpát-medence minden tájáról ideseregülő református nőtestvéreink közösségében.

Sokszoros lett az áldás szolgálatunk során, mert amellet, hogy megismertük közelebről is egyházkerületünk minden megyéjét, ide vonzottuk a testvér kerületek asszonyait is (Anyország, Felvidék, Délvidék, Kárpátalja és Erdély), ily módon egyesítve sorainkat. Amit a történelem szétválasztott, azt Isten a testvéri szeretet csodája által újjá tudta építeni. Ma a Kárpát-medence minden Egyházkerületével és nőszövetségével testvéri- és imakapcsolatot ápolunk és tartunk fenn, különös tekintettel a minden decemberi Kárpát-medencei imanap alkalmaira. A történelmi felekezetek asszonyaival pedig jó ökumenikus kapcsolatot ápolunk, különösképpen a minden márciusi Ökumenikus Női Világimanap-, valamint az Ökumenikus Fórum által.

Zászlóinkkal bevonulva a nőszövetségi konferenciáinkra (több mint 150 zászló egyházkerületünkben), mint szépséges jelképekkel is menyeyei Urukra mutatunk, akinek felségterületére tartozunk, Őt szolgálva önzetlen szeretettel.

Van okunk a hálaadásra. Istenünk az elmúlt évek, évtizedek alatt megtanított az ige mennyei forrásából merítve, egymással közösségben élve, a szent ügyet szolgálni.

Köszönet Egyházkerületünk Vezetőségének, lelkipásztoroknak, lelkipásztornőknek, tiszteletes asszonyoknak, gyülekezeteknek a nőszövetség számára nyújtott támogatásért. Köszönet a Nőszövetség Vezetőségének és minden tagjának az áldozatos szolgálatért, amit az elmúlt közel 30 évben Isten neve dicsőségére tehetünk. Kegyelmi időket élhettünk meg. Nagy ajándék számunkra mindez és nagy megtiszteltetés.

A nőszövetség tevékenységéről az évről-évre megjelenő képes, színes konferencia füzetünkben beszámoltunk, ilyen módon elérhetővé téve minden olvasó számára az elvégzett szolgálatról szóló beszámolókat is.

Kiemelten is megköszönjük a Kisperegi gyülekezetnek, vezetőségének és az Aradi Egyházmegyének és Nőszövetségének, hogy tavaly (2018) két alkalommal is rendelkezésünkre állva, megszervezték a tavaszi vezetőségi találkozót, valamint a nyári nagykonferenciát. Köszönet a Szilágycsehi Nőszövetségnek az őszi vezetőségi találkozó megszervezéséért.

Idei nyári nagykonferenciánkat 2019. július 20-án a Nagybányai egyházmegyéhez tartozó Avasújváros templomában tartjuk, amikor választási közgyűlés is lesz az egyházkerületi nőszövetségünk életében. Az Egyházkerületi Közgyűlés minden tagját szeretettel meghívjuk és várjuk erre az alkalomra.

Még néhány adat az egyházkerületi nőszövetség elnökének 2018 évi szolgálatáról:

- január 24 – imaheti szolgálat – Szilágycseh
- március 2 – Ökumenikus Női Világimanap Egyházkerületünkben – Suriname asszonyaival imádkoztunk
- március 15-i ünnepségek
- március 17 – Vezetőségi találkozó Kispereg (Aradi Eme)
- április 27-29 – Dunamelléki Nőszövetség konferenciája – Mátraháza – szolgálat
- május 6 – Anyák napi ünnepély – szolgálat
- május 9 – Szamos-negyedi Nőszövetség jubileumi ünnepsége (25 év)
- június 8 – KREK Közgyűlés- Nőszövetségi beszámoló a 2017-es esztendőről
- június 24 – Nőszövetségi zászlóavató ünnepély – Érkeserű
- június 30 – Igehirdetés – Nagykapos (Felvidék)
- július 14 – KREK Nőszövetség XIX. konferenciája – Kispereg
- augusztus 18 – Unitárius Nőszövetség országos találkozója – Kolozsvár
- szeptember 7-9 – Kárpát-medencei Imanap előkészítő – Erdély – Kolozsvár
- szeptember 21 – Nőszövetség 25 éves jubileuma Fehérgyarmat
- november 3 – KREK Nőszövetség Vezetőségi találkozó – Szilágycseh
- november 4 – Szolgálat – Szigetlanka
- december 2 – Kárpát-medencei Imanap Erdélyért – Szamos-negyed, a Szatmári Egyházmegye és Kalotaszeg asszonyaival

Isten áldása legyen életünkön és szolgálatunkon.

Tisztelettel kérem beszámolóim elfogadását.

Szatmárnémeti, 2019. június 15.

BOGYA-KIS MÁRIA
egyházkerületi nőszövetségi elnök

9. számú melléklet

Jelentés a Királyhágómelléki Református Egyházkerület ifjúsági életéről

Főtitiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

Végigolvastam az egyházmegyéék jelentéseit az ifjúsági életről, mind a kilencet, s neki-velkedtem, hogy ezekből, meg lelkipásztor kollégákkal való beszélgetésekből és saját emlékeimből és tapasztalataimból megírjam az egyházkerületi jelentést az ifjúság dolgairól.

Azon gondolkodtam: mi célja is van ennek a munkának – mármint, hogy jelentéseket írogatunk? Olvassa-e valaki, érdekel-e valakit, vagy csak csatoljuk, mert kell, s tesszük a kartotékba, nyomtatjuk, fűzzük, hogy majd a késői utókor legyen, ahonnan rálásson a ma eseményeire. Aztán a fenti ige bevillant, hogy a mindenkori apostol, lelkipásztor, igehirdető dolga, hogy: *írjon a közös üdvösség felől*, s nem csak úgy félvállról, telve unalommal, vagy foghegyről nagyképműen, hanem *minden igyekezettel*...

A Krisztusban levő üdvösségem kell, hogy mozgasson mindenkor jelentésírás közben is, s a tudat, hogy nektek is adja ezt az üdvösséget a Mindenség Ura, nektek, akik olvassátok és hisztek. Fontos, hogy nem csak sorsunk közös a Kárpát-medence közepén, mint Királyhágómelléken élő és szolgáló magyarul beszélő reformátusoknak, de üdvösségünk is közös, közös a földi jelen és a mennyei jövő.

A közös üdvösségről kell írni és beszélni az ifjúsági munkában is, annak kapcsán is, hogy megtudják a fiatalok, hogy mi fán terem az üdvösség, s hogy van élet a halál után, s nem is akármilyen... örökélet! Meg kell, hogy tudják és el kell, hogy higgyék, nekik is van lehetőségük, hogy ők is az Isten fiai. Mert Istennek nincsenek unokái, vagy harmad, negyed ízigeni rokonai, mind a gyermekei vagyunk és nekünk a fiatalok testvéreink is nem csupán gyermekeink, unokáink. Ha ezzel a gondolattal közelítünk a kérdéshez, talán odaadóbbak leszünk a munkában a szolgálatban, s nem csak a nehézségeket, az akadályokat és a kudarcokat látjuk.

Fent az ige harmadik versét nem fejeztem be, mert „fejlécnek”, „mottónak” talán kicsit erős, és aki nem olvassa végig, mert nem érdekli, annak nem is kell tudni róla, annak, aki csak rápillant, ne okozzon lelkiismeretfurdalást, de neked elmondom: *„kénytelen voltam, hogy intőleg írjak néktek, hogy tusakodjatok a hitért, amely egyszer a szenteknek adatott.”* Lehetne talán kicsivel jobban csinálni, amit csinálunk, nem rutinból, nem kényszerből, nem kötelességből.

I. Most következék valamiféle intés: Nem szeretek rossz híreket közölni s nem érzem magam olyan tisztának és tévedhetetlennek, szentnek vagy tökéletesnek, hogy bárkit megítéljek s osszam az észet, mintha jobban tudnám, mint bárki más, mondjuk, hogy mi kell a fiataloknak, vagy hogy mi miért megy rosszul, vagy miért nem működik, mégis leírok pár akadályt, ami felmerülhet az ifjúsági munkában a lelkipásztorok szerint, akikkel beszélgettem az elmúlt időszakban. Aztán leírok pár dolgot, ami biztosan nem oldja meg a problémáinkat, még ha megvalósítjuk sem, de talán segít, és növeli az

igyekezetünket az ifjúsági munkában, s közelebb visz a megoldásokhoz.

1. Az első ami gondot okoz az ifjúsági munkában, hogy **nincsenek ifjak**. Kevés született, elfogytak. Vannak olyan vidéki gyülekezetek, ahol két-három éve virágzó élő ifjúsági élet folyt, de nincs utánpótlás. Egy-két konfirmandus van évente, vagy még annyi se.

Az ifjúsági munka nem feltétlen csoportos foglalkozás és csapatsiker. Ha egy van, azt is táplálni kell, valahogyan meg kell találni az utat a szívéhez a lelkésznek, az ifjúsági munkásnak. Jézus példázatában a jó pásztor otthagyja a kilencvenkilencet s arra az egyre fókuszál. Akinek csak egy, vagy kettő van, semmiképpen nem mondhat le arról, mert ha ketten vagy hárman egybegyűlnek, nem csak esély van, de Isten van jelen.

2. Ha van is néhány, **nem érjük el őket**, mert: nem jönnek, nem érdekli őket semmi, nem tudjuk őket megszólítani.

Saját tapasztalat, hogy az együtt eltöltött idő szinte mindent megold. Tudom, hogy a lelkipásztorok ezerfelé szakadnak a sokrétű szolgálatok között és nincs mindenre idő, de odaszentelt minőségi idő nélkül nincs kapcsolat. Kapcsolat nélkül nincs bizalom. Bizalom nélkül nincs jóféle kötődés. Azt ne várja senki el, hogy az ifjak csak úgy beülnek s tátott szájjal hallgatják a bibliaórák okítását. Közös programok kellenek, és ha a kötődés kialakul, ha megszelídülnek, mint a Kisherceg rókája, akkor egyre közelebb ülnek majd. Meg kell szelídíteni az ifjúságot, és igazából egy-egy emberként kell megérinteni őket, nem pedig az egész kárpátmedencét egy szuszra. A „Z” generációról az hírlík, hogy zárkóztak, érdektelenek, lekötik őket az elektronikai kutyuk, de azt is lejegyezték róluk, hogy megnyílnak a náluk idősebbekkel szemben s igénylik a náluk tapasztaltabbak társaságát. Használjuk ki ezt az igényüket.

3. Túl sokan vannak, de a csoportok között nincs folytonosság.

Van a statisztikákban olyan gyülekezet, ahol 100 fölött van azok száma, akik 15-23 év között vannak, de csak 8-10 emberke jár ifire.

A városi nagy gyülekezetekben problémaként látom, hogy legtöbbször a segédlelkész dolga az ifjúság, mert közelebb áll korban, jobban megszólítja őket. Ez igaz, de két évente cserélődik, más valaki kerül a helyére, és ez rossz, nincs állandóság. Óhatatlanul az ifjúsági munkás a saját képére is formálja az ifjakat, a váltásoknál a „rég király” régi hívei gyakran lemorzsolódnak, gyakran leszakadnak, az „új királynak” pedig időbe telik csapatot verbuválni. Javasolom, hogy a principális vállalja fel az ifjakat s a nőszövetségi munkát bízza inkább a segédlelkészre. De csinálhatják együtt is, vagy felváltva, ha az jobban bejön.

4. A csoportok közötti **váltások nehezen történnek**, ha egy-egy generáció kinő a korosztályból.

A lelkésznek, az ifjúsági munkásnak tényleg okozhat gondot, hogy egy meglevő összezokott csoport nem tud felszívni új tagokat. Ha

a konfirmációi felkészülés során a lelkész megismeri konfirmandusait, sokkal könnyebb dolga van a konfirmáció utáni becsatornázásnál, ha kell külön csoportot kell létrehozni, amúgy is vannak generációs problémák, amik nehezen oldódnak fel.

5. A lelkészek, ifjúsági munkások nem tudnak, nem akarnak együtt dolgozni. „Ha Gipsz Jakab szervezi a tábort, én nem megyek, s nem küldök ifjakat sem.”

Vannak kegyesebb, vagy kegyeskedőbb és liberálisabb, vagy teljesen világi rendezvények, attól függ, kit kérdezzünk meg egy rendezvényről. Hogy folytassam a fenti igét, ide idézek még egy sort: *Mert belopózkodtak valami emberek, akik régen előre beírtattak ezen ítéletre, istentelenek, kik a mi Istenünknek kegyelmét bujálkodásra fordítják, és az egyedüli Urat, az Istent, és a mi Urunkat, a Jézus Krisztust megtagadják.* Júdás 1,4

Vannak lelkeségi, személyiségi akadályok ez nem kérdéses. Vannak emberi mulasztásból és irigységből fakadó ellentétek, ez holtbiztos, de nem jól van így. Már az apostolok között is voltak látásbeli különbségek. Nem kötelező egymás munkáját segíteni (bár, ha a munka Krisztusé, akkor igenis feladat) de legalább ne gátoljuk azt, aki próbálkozik, ne szóljuk le azt, aki tevékenykedik. Ha vannak nézetkülönbségek, amik nem tetszenek, beszéljük meg, ha szerintünk a másik munkája súrolja az eretnesség és tantisztaság határát, javasolom a négy szemközti beszélgetést, vagy ha úgy nem megy, vegyünk magunk mellé egy vagy két embert, és igével meg szeretettel közeledjünk. Ha mi, akik társai vagyunk egymásnak a szolgálatban szeretlenül viselkedünk, hogyan várjuk el a világ fiainak megtérését?

6. Az ifjúsági énekek nem elég reformátusok.

Az egymást követő generációknak változó a zenei ízlése, sajnos a palesztrinák, és bachok kora lejárt... ki hallgat ma templomon kívül orgonaműveket? Valljuk meg őszintén, hogy még a tehetősebb gyülekezetek közül is csak kevesen bírnak olyan kántorokkal, akik az orgonán nem csak a korálkönyvet tudják lejátszani, de egy-egy Bach fúgát is bedobnak, hogy emeljék az istentisztelet művészi színvonalát.

És igen, vannak jó dallamú, dúdolható, „hitgyüilis” énekek, amik fülbe másznak, megfogják az embert, hatnak a szívére és érzéseket ébreszthetnek Isten iránt is. (Bár én egy „hitgyüilis” éneket se ismerek, de szeretem a Hillsong, a Jesus Culture és Matt Redman dalait vagy azok magyarított változatait).

Kérdés, hogy ha Krisztushoz visz valakit egy dal, mi benne a rossz? Jézus, amikor az 5000 embert megvendégeli, azt mondja a tanítványoknak: Adjatok ti enni nekik! Nem fanyalogni kell, új éneket szerezni, töltsük be az úrt, írjunk, írassunk minőségi ifjúsági dalokat. Fordítsuk mi le az angolszász szövegeket, és szervezzünk olyan istentiszteleti alkalmakat, ahol az ilyen típusú zene szól, hogy ne menjenek máshová az ifjaink...

7. Az ifjúsági munka teher

Sok egyházmegyében csak rásózzák a megyei előadóra a címet, mert nincs, aki vállalja. Ilyenkor néha az is megessék, hogy nem teszi a dolgát, vagy csak immel-ámmal végzi el a legszükségesebbeket. Javasolom ezentúl csak azt lehessen megválasztani esperesi posztra, aki korábban volt megyei ifjúsági előadó, vagy legalább jelölt, biztosan nagy tolongás lesz majd.

Félretéve a viccet, én nem szeretek mosogatni, de néhány éve, a karácsonyi ünnepek alatt átvállaltam a feleségemtől, mert szerettem volna tehermentesíteni őt. Nem csak azt a munkát kell elvégezni, amit szeretünk, amiben jók vagyunk. Mondjuk, szerintem az ifjúsági munka a leghálásabb terület, látszik az eredmény. És a mosogatóról még egy gondolat: mostanság azon kapom magam, ha látok egy-két elmosatlan tányért a mosogató kagylóban, elmosom.

8. Mi legyen a nem református ifjakkal?

Ha nem is feladatunk az ő megszólításuk, azért ha hozzájuk jönnek, ne hajtsuk el őket. Próbáljuk a TISZTA EVANGÉLIUMOT átadni. Aztán bizzuk Istenre. Itt a nyelvi, nemzetiségbeli problémák is előkerülhetnek.

9. Az utolsó pont, a kerületi előadótanácsos kérdés- és feladatköre.

El kell gondolkodni azon nem hozna e több hasznat, ha az erdélyi egyházkerület mintájára létrehoznánk (újra) az utazó titkári állást. A titkár tudná szervezni és koordinálni a közös egyházkerületi munkát, hogy legyen ilyen. Erről gondolkodni kell, beszélgetni s dönteni majd, ha a helyzet megkívánja.

II. Az elmúlt év értékelésének kapcsán is hangozzon néhány szó:

Az egyházkerület gyülekezeteiben szinte mindenhol t heti rendszerességgel artanak ifjú-

sági bibliaórákat a legalább is téli időszakban, s van, ahol egész évben van rá igény. Ahol van ifjúság, ott általában, ha másképp nem, de névleg ifi csoportok jönnek létre, elnökkel, titkárral. Az ilyen alapszervezetek részei a helyi gyülekezet egyházi életének: ünnepi műsorokat, különböző előadásokat, alkalmakat szerveznek, szerepet vállalnak a beteglátogatásban, a gyermekmunkában, Vakációs Bibliahét szervezésben és az önkénteskednek is.

Az elmúlt év is gazdag volt tevékenységekben, programokban, sok gyülekezet szervezett ifjúsági alkalmakat, hogy megszólítsa fiataljait. Voltak régiós és egyházmegyei találkozók és persze kerületi szintű rendezvények tavaly is, és folytatódtak 2019-ben is. A gyülekezetek és az egyházmegyéik szerveztek csendesnapokat, kirándulásokat, táborokat, vetélkedőket.

Voltak kerületi szintű események, mint bibliaismereti vetélkedő, amely Magyarkécen került megszervezésre és Mikola csapata nyert. Volt Kerületi Sportnap Ombodon, ahonnan Nagykágya vitte haza a kupát. Tavaly is megtartottuk a Kopácsi István nevét viselő Egyháztörténeti vetélkedőt Erdődön, aminek már a 2019-es sorozata is sikeresen lezárult. Tavaly Kraszna, az idén Jankafalva csapata győzött.

A Nagyváradon tartott Adventi Ifjúsági Zenei Fesztivál, a „Krisztusra hangolva” azért különleges és csodálatos alkalom, mert itt a résztvevők nem mint ellenfelek, hanem mint testvérek, Isten gyermekei dicsőíthették együtt az Mindenható Istent.

2018 nyarán a Nagyenyeden tartott „Válts Irányt” keresztyén ifjúsági fesztiválra utazott a királyhágómelléki református ifjúság színe-java. Az Erdélyi Ike kérte fel kerületünket, hogy segedkezzen a regisztráció lebonyolításában, s kicsit mint társszervezőkre is számítottak ránk. A KRISZBI munkáját mindenképp ki kell emelni és meg kell köszönni.

Idén nyáron ismét lesz Csillagpont Debrecenben. Legutóbb több, mint 5000 fiatal vett részt ezen a fesztiválon, ahová idén is várják Királyhágómellék ifjúságát is.

III. Két gondolat a KRISZ-ről

1. Tavaly sikerült alapszabályt módosítani: ezentúl az Egyházkerület Közgyűlése választ ifjúsági előadótanácsost, akit az új szabályzat értelmében a KRISZ közgyűlése elnökének választ meg, hat évre. Köszönet az Egyházkerület jogtanácsosának, Fenesi Tibornak és az egyházmegyéik vezetésének a munkában nyújtott segítségért. 2019 őszén a KRISZ új közgyűlése ülésezik, hogy megbeszélje a közös teendőket és megszabja az irányát a jövőre.

2. Mivel tavaly sikerült hivatalosan is átvenni az egyesület vezetését, sikerült pályázni és, Istennek legyen hála, nyertes pályázatunk is van. Az Egyházkerület rendelkezésünkre bocsát Nagyváradon egy ingatlanrészt ifjúsági tevékenységekre, aminek a berendezéséhez kaptunk 700 000 forintnyi támogatást a Magyar Államtól. A kialakított és berendezett ifjúsági „tér” reménység szerint iskolakezdésre megkezdheti a munkát. Köszönet mind az Egyházkerületünknek, mind a Magyar Kormányának.

Még mindig úgy gondolom, hogy az, aki szeretne bekapcsolódni az egyházunk által működtetett ifjúsági munkába, az megteheti, ennek megvannak a keretei. Sőt kérem is, hogy mindannyian vállaljanak több munkát és feladatot az ifjúsági munkában.

Ezzel a gondolattal fejezem be s kérem a Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlést, fogadják el jelentésemet!

Ombod, 2019. május 29.

Tisztelettel:

JOBB DOMOKOS
szakelőadó

11. számú melléklet

A Tanügyi- és Katekétikai Ügyosztály jelentése a 2018-as közigazgatási esztendőre

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

Az Egyházkerület Tanügyi Osztálya az elmúlt közigazgatási esztendőben is elvégezte a szakterületéhez tartozó feladatokat. A romániai tanügyi rendszerre jellemző módon nem beszélhetünk egy jól ütemezhető és kiszámítható munkáról. Sokszor egyik napról a másikra kell elvégezni a feladatokat, bár maga az ügy alapos előkészítést igényelne. Együttműködünk az Oktatási Minisztériummal és az ennek alárendelt intézetekkel, a Közigazgatási Megyék Tanfelügyeleteivel, az Erdélyi Református Egyházkerület illetékes ügyosztályával, a Magyarországi Református Egyház Oktatási Irodájával és az ottani Református Pedagógiai Intézettel (RPI).

Szokásomhoz híven jelentésemben igyekeztem egy-egy feladatkorról pontokba szedve leírni a kiemelkedőbb eseményeket, tevékenységeket.

Jelentésem megírásában segítségemre volt az iskolák vezetőinek, lelkipásztorainak jelentése, valamint az egyházmegyéik vallásánár képviselőinek a jelentése – sajnos itt visszatérő motívumként kell most is megemlítenem, hogy Szatmár és Bihar Egyházmegyéik mellett szívesen olvasnék ilyen jellegű jelentést más egyházmegyékből is, még akkor is, ha csak egy-két vallásánár van, azokról nem is szólva, ahol számuk meghaladja a 10-et. Kérem a jövőben figyeljenek oda erre.

I. Protestáns Teológiai Intézet

A 2018-2019-es tanévben alapképzésre jelentkezett 7 férfi és 3 nő. Ebből felvételt nyert összesen 7 (4+3).

A 2018-2019-es tanévben magiszteri képzés első évfolyamára jelentkezett a júliusi felvételin 4 és szeptemberi pótfelvételin ugyancsak

4 KREK-hez tartozó hallgató. Mind sikeresen felvételizett.

A KREK-nek összesen 43 hallgatója kezdte meg a tanévet (évfolyamokra bontva 7 – 9 – 8 – 7 – 8 – 4). Ebből 15 nő és 28 férfi.

II. Református Középkoláink – néhány gondolat az igazgatói beszámolókból**II.1. Szatmárnémeti Református Gimnázium**

Póti Eduárd-János igazgató jelentéséből kiderül, hogy az iskolában 22 osztály működik és összességében sikeres tanévzárason és tanévkezdesen vannak túl. Jelentős beruházások történtek az elmúlt időszakban a körülmények javítására: teljes fűtésrendszer cseréje, kezdő osztályok tantermeinek és a közlekedő folyosók felújítása, a hátsó árkád és az azzal szomszédos tornaterem

kifestése, a Milotai Nyilas István díszterem újrafestése, az udvari színpad feljavítása, valamint a ROSE projekt által modern felszerelések beszerzése (számítógépek, projektor, fénymásológép, vetítővászon és nyomtatók). A fejlesztések kiterjedtek az óvodára is, ahova egy új szárítós mosógépet, függönyöket, konyhai felszereléseket és automata kapuzárat szereltek be.

Nagy öröm számukra, hogy az Anyaország Nemzeti Kormányának támogatásával az épület teljes felújítása és átépítése fog hamarosan elkezdődni, mivel az ehhez szükséges felmérések, szakmai vizsgálatok már megvannak, valamint a tervek is elkészültek.

Kiemeli az igazgató az iskolalelkész szerepét az iskola életében. Varga Szilárd-Csaba az intézmény első önálló lelkipásztora. Lelkigondozói munkája mellett órárendbe épített diákistentiszteleket tart, sorra látogatja az intézményhez tartozó óvodákat, együttműködik az iskolapszichológussal, a vallástanárok munkaközösségével és az iskola diák tanácsával.

Hatalmas támogatói körének köszönhetően a tanintézet minden harmadik diákja részül ösztöndíjban.

A 48 tagú tantestület munkáját 6 tagú adminisztrációs személyzet és 12 fős kiegészítő személyzet támogatja.

Az iskola eredményei az érettségi vizsgán nagyon jól alakultak: 70,58%-os a sikeresség aránya. Ez igazolja, hogy az út, amin elindultak a felsős évfolyammal, ez a jó út és ezen kell továbbmenniük.

Sajnos a képességvizsgán nem tudtak ilyen arányt elérni, csupán a vizsgázók 51,85%-a ért el átmenő jegyet. Ez feladat és céljuk ezen is javítani. Az viszont nagyon szép eredmény, hogy saját nyolcadikosaiknak 80-85%-a az iskolában tanul tovább.

Céljuk továbbra is olyan tudással, erkölcsi tartással és hittel felvértezni diákjaikat, hogy az egész életük zsinórmértéke maradjon.

II.2. Zilahi Református Wesselényi Gimnázium

Bara Lajos-István igazgató jelentéséből kiderül, hogy az iskola hiánytalan csoportokkal működik az óvodától egészen az esti tagozatos középiskolai osztályig. Az elmúlt évben az általános iskolai szint akkreditációját is megszerezték. Céljuk az iskola megerősítése, a minőségi építés és az anyagi alapok megszerzése.

A megvásárolt új telken épülő iskola tervezésében is vannak már előrelépések, melyek ösztönzően hatnak a közösségre. Köszönik az eddig kapott támogatásokat, de kérik is, hogy a jövőben sem feledkezzenek meg ügyükről.

A képességvizsgán elért 96%-os eredménnyel a megye összes iskolájának a sorában a második helyet érték el. Az érettségi vizsgán elért 57% százalékos eredmény az országos átlagot figyelve nem a legrosszabb, de feladat elé állítja a tanintézet munkaközösségét – a felelősség azonban megoszlik a tanárok és diákok, szülők között.

A Kárpát-medencei Református Középiskolák nagy családjának a tagjaiként, igyekeznek minden szintjén megélni a rokoni kapcsolatokat: találkozókat, református iskolák sajátos rendezvényein és versenyein ott lenni, testvériskolai

kapcsolatokat ápolni, bekapcsolódni a „Határtalanul” programba, hogy csak néhányat emeljek ki a jelentésben megjelenők közül.

Hálások az egyház különböző szintről érkező támogatásaiért, de külön említik a szülői közösség hozzájárulását, amelyek révén a tehetséges diákokat különböző versenyekre tudnak eljuttatni, ahol azok szép eredményeket érnek el.

Örömmel tesznek eleget az egyházközségek meghívásának, amikor az iskola énekara és zenekara szolgál - például imaheti alkalmon. Remek lehetőség megmutatni magukat és ugyanakkor reklámozni is az oktatási intézményt. A hagyományok és a magyar kultúra értékeinek megvédése és ápolása érdekében részt vesznek minden kulturális, ünnepi, városi és megyei magyar vonatkozású megmozdulásban, amely alkalomként szintén lehetőséget adnak arra, hogy megismertessék magukat, az oktatási folyamatban kitűzött céljaikat az emberekkel.

Az iskola házigazdája volt több versenynek és képviseltette magát számtalan tantárgyversenyen, vetélkedőn, ahol szép eredményeket értek el.

Sikeres pályázatoknak köszönhetően korszerűbbé tudták tenni az iskola számítógép parkját. Új eszközöket tudtak vásárolni a zenekarnak, a pedagógusoknak.

Elindult a ROSE projekt is a tanintézetben, amely Európai Unió finanszírozásból biztosít keretet a programhoz tartozó tanintézeteknek olyan eszközök beszerzésére és olyan tevékenységekre, amelyek célja a felzárkóztatás, jobb vizsgaeredmények. Az előbb említett tevékenységeket az iskola szombati napokon tartja meg.

A város által elnyert energetikai pályázat révén az iskola épülete teljes felújítás alá kerül, ennek értéke közel 1 millió euró.

Lukács Levente iskolalelkész jelentésében a következő szolgálatokról ír: igehirdetések, bibliaórák, lelkipásztori beszélgetések, egyetemes imahét a kollégiumban, táborok, csendesnapok, tanulmányi és más jellegű kirándulások és utak, ünnepek és ünnepi szolgálatok, értekezletek, versenyek, iratmisszió, imaheti szolgálatok, projektek és pályázatok. Ezek közül kiemelnék csak néhányat: IX. osztályosok gólyatábora, az Iskola másként hét folyamán a besztercei kirándulás és a Zilah városban tett tematikus séta a más felekezettel való megismerkedést célozta meg, teológiára készülő diákok felkészítése, adománygyűjtő imaheti szolgálatok, református ifjúsági imádságoskönyv szerkesztése – tanárok és diákok imádságait tartalmazza, szakkönyvek, munkafüzetek és Bibliák beszerzése pályázat révén.

II.3. Nagyváradi Lorántffy Zsuzsanna Református Gimnázium

Soós Sándor igazgató, a gimnázium 2018 szeptemberétől kinevezett új vezetője, beszámolóját az intézményről szóló általános adatokkal, statisztikai számokkal kezdi.

A két munkaponton működő intézmény központi épülete az iskolának ad otthont, ahol 355 diák tanul. A másik munkaponton a Csillagocská Református Zeneóvoda működik, ahova 85 kisgyermek jár.

A 38 fős oktatási személyzet mellett 3 didaktikai kiegészítő és 9 technikai kiegészítő személyzet látja el a mindennapi feladatokat.

Szakács Zoltán iskolalelkész jelentéséből kiderül, hogy 130 áhítatot, 23 tanári bibliaórát, 21 ifjúsági bibliaórát tartott – ez utóbbit a bentlakóknak.

Hetente kétszer a Szent László Római Katolikus Gimnáziumban is tart áhítatot.

11 lelkigondozói beszélgetést vezetett le, 6 óralátogatása volt és 8 alkalommal tartott áhítatot a tanári értekezletek alkalmával.

A lelkesítő jellegű feladatokon túl nagyon sok sikeres pályázatban, vagy kulturális jellegű programban veszi ki részét: kiállítások, tematikus pályázatokra való felkészülés. Vagy említhetjük az iskola reklámozását is, amire kisfilmet készít diákokkal.

Jelentéséből az is kiderül, hogy az iskola középiskolai diákanyagának 68%-a vidéki. Ez korlátozza a tanítási időn túl megszervezhető tevékenységeket a felsős évfolyamon.

Középiskolai szinten a teológia szakos osztályban a diákok száma épp a létszámhatáron mozog. Nagy feladat lesz a jövőben ezen változtatni.

III. Statisztikai adatok

Református középiskoláinkban a 2018-2019-es tanévben mindösszesen 59 osztályban 1.336 tanulóval és diákkal 16 tanítónő, 16 óvónő, 108 tanár (74 címzetes+37 helyettes) foglalkozik.

A 2018-2019-es tanévben a 11 református tulajdonú ingatlanban működő, egyházközségek által támogatott óvodában összesen 21 csoport van, 450 gyermekkel foglalkozunk.

IV. Kárpát-medencei Református Oktatási Alap

Az elmúlt adománygyűjtési ciklusban az egyházkerületünkhöz tartozó református tanintézetek 8289 lej és 1000 forint adományt gyűjtöttek össze. Kárpát-medence szintjén összesen 17.107.077 forint gyűlt az alapba. Ezt a Magyar Református Egyház kiegészítette még 11.000.000 forinttal.

A Generális Konvent döntése értelmében Egyházkerületünk kiemelt projektje, a Zilahi Református Wesselényi Kollégium új épületének tervezése, előtanulmányok és látványterv, 6 millió forint támogatásban részesült.

V. Romániai Református Pedagógiai Intézet

Az intézet továbbra is a vallástanárok munkáját igyekszik támogatni. A református kollégiumok vezetőségének biztosít olyan találkozási keretet, ahol mind az igazgatók, mind az iskolalelkészek megbeszélhetik az ezen tanintézetekre jellemző specifikus problémákat, illetve közösen kereshetik a megoldási folyamatokat.

Támogatja továbbá a tanintézetek együttműködését, közös hitépítő programok szervezését, mint például a református kollégiumok közös tanévnyitóját, bibliaismereti vetélkedőjét.

Az OGO Alapítvány támogatásával tanár- és diákcsere programokba való bekapcsolódást, továbbképzéseken való részvételt tesz lehetővé a kollégiumok számára és a vallástanárok számára, valamint úgynevezett direkt projektek által tudja támogatni a tanintézeteinket.

Tantervei munkálatok szintjén az eltelt évben a minisztérium nem lépett előre. Sajnos a hiányzó tankönyvek rendjén sem sikerült megállapodnunk a hazai szervekkel. Bár most is megjelenik az import tankönyv fogalma, a gyakorlatban ennek alkalmazását nem teszik lehetővé.

VI. Vallástanáraink

Egyházkerületünkben összesen 83 pedagógus foglalkozik a vallásoktatással.

VII. M. Nagy Ottó díj

Az ünnepi közgyűlésen került átadásra Székelyhídon az M. Nagy Ottó-díj, melyet ebben az évben Likker Erika, nagykarolyi vallástanárnő érdemelt ki. Isten áldása kísérje szolgálatát és életét.

VIII. Nyári Gyermekmissziós Program

A tavalyi anyag munkálataiba az Élesdi Református Egyházközség Ifjúsága igazán friss lendületet hozott. A „Pénzt vagy örök életet” című programra 270 oktatói kézikönyvre és 9300 gyermeknek szóló kiadványra kaptunk

megrendelést. A visszajelzések alapján a felnőtt és fiatal segítők, valamint a résztvevő gyermekek is nagyon szerették az anyagot.

A munkaközösség nevében megköszönöm a bizalmukat, a támogatásukat.

Igyekszünk erre a bizalomra az elkövetkezőekben is rászólalni.

Végezetül néhány fontosabb eseményt emelnék ki, amelyek alkalmával a szakterületet, és Egyházkerületünket személyemben képviseltem:

– Február 1. – Nagyvárad, Pedagógus Fórum, vendég Navracics Tibor oktatásért, kultúráért, ifjúságért és sportügyekért felelős európai uniós biztos,

– Április 5-7 között – Kézdivásárhely, Protestáns Felekezetek Vallás Tantárgyversenye, – Szeptember 9. – Nagykaroly, Nagykarolykertváros új óvodaépületének átadása, az óvodai év megnyitója,

– Szeptember 15. – Nagyvárad, RMPSz Országos Tanévnyitó ünnepség a Bazilikában,

– Szeptember 15-16 – Kolozsvár, Erdélyi és Partiumi Református Középiskolák Tanévnyitója,

– Október 9-11 között – Parajd, a Romániai Református Tanintézetek igazgatóinak és iskolaelkészítők találkozója, szakmai fóruma,

– Október 25-27 – Nagytarna, Szatmár és Nagykaroly Egyházmegyék vallástanárainak első egyházkerületi szakmai továbbképzése, meghívott előadó: Módi Kinga (Ágya) vallástanár, a Kalandok és Álmodások Szakmai Műhely trénera,

– December 19. – Debrecen, a Debreceni Református Kollégium éves rendes Közgyűlése, ahol Szilágyi Éva magyar nyelv és irodalom tanárnak, a Szatmárnémeti Református Gimnázium volt igazgatójának átadták a Gyarmati-díjat.

Kísérje áldás az oktatási intézményeinkben tanuló közel 1800 gyermeket és ifjat, a vallásórás diákok életét, a szolgálatra elhívást kapott pedagógusok munkáját.

Kérem a Főtiszteletű Közgyűlést jelentésem elfogadására.

Nagyvárad, 2019. június

SZÚCS ÉVA
szakelőadó

10. számú melléklet

Katekétikai jelentés 2018-as évről

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

A katekétikai jelentések azok közé tartoznak, ahol a számadatok is hangsúlyosak. A beküldött egyházmegyei jelentésekből elkészítettem az összesítést, amelyet csatolva mindenki elolvashat. A számadatokon túl azonban néhány nagyon fontos következtetést mindenképpen levonhatunk.

A gyermeklétszám csökkenése érezhetően rányomja bélyegét a vallásórák, valamint a konfirmációs felkészítők számára. A fogyás ellenére azonban bátran kijelenthető, hogy minden egyházmegye (annak előadói és lelkeszei) mindent megtesznek a hitbéli nevelésért, növekedésért. Ennek egyik nyilvánvaló bizonyítéka, az alkalmak sokszínűsége, illetve az új programok bevezetése. Néhány példát hadd említsek.

Több egyházmegyében egyre hangsúlyosabb a vasárnapi iskola szolgálata, ahol az istentisztelet ideje alatt párhuzamosan folyik a gyermekekkel való foglalkozás. Hálás szívvel gondolunk itt minden gyülekezeti munkatársra, akit ezt lehetővé teszik.

Megsokasodtak a vallásórások számára szervezetet vetélkedők, sőt külön bibliismereti vetélkedőt is tartanak a konfirmandus fiatalok számára is.

A gyermek és konfirmandus-táborok, kézműves foglalkozások, gyermekklubok, kirándulások, alternatív nyári programok is egyre nagyobb teret és figyelmet kapnak több egyházmegyében.

Természetesen külön ki kell emelni ismét a nyári gyermekmissziós program sikerét, amely minden évben az egyik legfontosabb gyermekprogram, amely a gyülekezeteket közösségileg is

megmozgatja. Isten áldása legyen továbbra is az anyag összeállításán, terjesztésén, és használásán.

A fáradságos szolgálat, valamint új módszerek és utak keresése mind a gyermekek, mind pedig a konfirmandusok között nyomon követhető. Inkább csak a sorok között olvasva lehet érezni, hogy a konfirmációs felkészítés és az abban való megújulás még mindig az egyik legnagyobb kihívásunk.

Sajnos ezzel kapcsolatban szomorúan kell megállapítanom, hogy a tavalyi jelentésben is már előre hirdett, KONFI+ konferencia iránt – amelyet 2018 nyarán, sok munka árán tudtunk áthozni egyházkerületünkbe, Nagyváradra – nagyon csekély volt az érdeklődés. A tapasztalt közönyösség ellenére ez a munka sem áll meg. A magyarországi Zsinati Irodával való egyeztetést követően újragondoltuk a KONFI+ céljait és működését, amelyet 2020-ban kisebb, meghívásos alapú szakmai fórummá fogunk alakítani, amelyen a közös műhelymunkák

lesznek hangsúlyosak, kifejezetten a konfirmandus csoportokat célozva. Reményeim szerint ennek a gyümölcsét, nyomtatott formában fogjuk majd eljuttatni minden egyházközséghez. A jövőre vonatkozó terveknel említeném meg az internetes adatbázis létrehozását, ahol minden hasznosnak ítélt anyagot elérhetővé teszünk. Az előadók, illetve a szolgálatokban önként résztvevők segítségére, valamint imádságokra szeretettel számítunk.

Végül hadd mondjunk köszönetet minden egyházmegyének és az egyházkerület vezetőségének, akik az alkalmakat, programokat anyagiilag is segítették, támogatták.

Isten adjon erőt és áldja meg közös szolgálatunkat, gyermekeink és fiataljaink között. Áldást kérve a főtiszteletű közgyűlés életére és munkájára tisztelettel kérem jelentésem elfogadását.

MIKLÓ ISTVÁN BOLDIZSÁR
katekétikai előadó

Egyházmegye	vallásórák korú gyermekek száma	vallásórára járó gyermekek száma	V.B.H.	I. év konf.	II. év konf.	felnőtt konf.
Temesvár	259	153	n.a.	n.a.	23	6
Arad	376	197	254	n.a.	77	n.a.
Bihar	2800	823	2789	n.a.	339	28
Érmellék	1586	592	1517	284	250	9
Nagykaroly	913	551	1017	134	155	12
Szilágysomlyó	1330	394	957	165	181	11
Zilah	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Szatmár	1160	662	1532	209	279	16
Nagybánya	706	414	676	116	125	n.a.

12. számú melléklet

A Kiadói- és Sajtóosztály jelentése a 2018-2019-es időszakról

Főtiszteletű Közgyűlés!

Idei jelentésemben igyekszem minél rövidebben összefoglalni az ügyosztályunkon folyó munkát, és javarészt csak címszavakban írni kiadványainkról, ugyanis ember legyen a talpán, aki a közgyűlésre készülve minden jelentést alaposan végig tud olvasni, hiszen a jelentés műfajából adódóan számok és statisztikai adatok sokaságán kell átrágnunk magunkat. Törekszem arra, hogy lehetőleg ne ismétljem magamat, hiszen a korábbi jelentéseimben már írtam elvekről és módszerekről, tervekről és gondokról is.

Többnyire a munkának a végeredményéről írunk, de ebből nem derül ki, hogy mennyi kreativitás, mennyi tervezés, olvasás, fejtörés előzi meg egy-egy kiadvány megszületését. Hogy a termék milyen fogadtatásban részesül (hányan veszik meg a könyvet vagy az újságot), nincs egyenes összefüggésben azzal, hogy mennyi erőfeszítés van mögötte. Külön öröm, és vesződéseink megkoronázása, ha azt látjuk, hogy kiadványaink iránt van kereslet, ha megbecsülik, amit teszünk, és nem dolgoztunk hiába.

1. Harangszó

A Harangszó vonatkozásában egy szomorú hírrel kell kezdenem: ötvenéves színvonalas munka után Visky István felelős szerkesztő egészségügyi okok miatt nem tudja vállalni tovább a Harangszó szerkesztését. Helyét Ghitea-Szabó József veszi át, aki korábban is a szerkesztőbizottság tagja volt. E helyen is hadd köszönjük meg Visky István szolgatársunknak a lankadatlan, profi munkát. Reméljük, hogy betegsége nem akadályozza meg, hogy a munkatársként továbbra is részt vegyen a lap szerkesztésében.

A Harangszót a következő lebontásban kapják az egyházmegyék:

Harangszó		
	Egyházmegye	Rendelés
1	Nagybányai	635
2	Szatmári	380
3	Nagykárolyi	365
4	Érmelléki	475
5	Aradi	200
6	Temesvári	200
7	Szilágyomlyói	140
8	Zilah	325
9	Bihari	1014

Összevetve az előző esztendő adataival, megállapíthatjuk, hogy minden egyházmegyében minimális csökkenés tapasztalható; ez nagyrészt összhangban van az általános demográfiai csökkenéssel, gyülekezeteink fogyásával. Az idősebb korosztály, az újságolvasó nemzedék – sajnos – évről évre fogy. Az olvasóközönséget csak akkor fogjuk növelni, ha lesznek még olvasó nemzedékek, akik felfedezik az újságolvasás örömeit.

2. Partiumi Közlöny

A Partiumi Közlönyből a tavaly három szám jelent meg, az idén egy szám, előkészületben a következő, a tavaszi igazgatótanácsi ülés és a nyári közgyűlés anyagával.

3. Református falinaptár

A református falinaptár az elmúlt esztendőben is jól fogyott. A tavalyi évben több mint 45.000 darabot sikerült értékesíteni. A 2020-as falinaptár terve már készen van, a naptárat a kisperegi református templom fényképe és a hadnadásdi templom festett kazettái díszítik. Az imádságot, akárcsak az előző években, ft. Csúry István püspök írta. Terveink szerint a naptárat ősszel már kiszállíthatjuk az egyházmegyékbe.

A tavalyi esztendőben a következő lebontásban rendeltek az egyházmegyék:

Református falinaptár		
	Egyházmegye	Rendelés
1	Bihar	10436
2	Szatmár	6450
3	Arad	1500
4	Temes	1700
5	Zilah	3900
6	Nagykároly	5550
7	Nagybánya	4000
8	Szilágyomlyó	4020
9	Érmellék	7336

4. Kalendárium

A kalendáriumból mintegy 8000 példány készült. Istennek hála, e kiadványunk iránti kereslet az elmúlt években növekedett. Ebben szerepe van annak is, hogy az elmúlt két évtizedben sikerült tartani a magas színvonalat, köszönhetően a szerzőknek és a szerkesztőknek.

A 2020-as kalendárium anyaga részben már összeállt. A borítón a máramaroszi református templom fog szerepelni, olvashatunk jövőre a révi fazekasokról, a keresztyén katekizációról, megismerhetjük a könyvek történetét az agyagtábláktól az e-bookig. Lesz a kalendáriumban humor, lesznek rejtvények, irodalom, mesék, versek, olvasnivaló kicsiknek és nagyoknak.

A tavalyi esztendőben a következőképpen alakultak az egyházmegyei rendelések:

Református kalendárium		
	Egyházmegye	Rendelés
1	Szatmári	1270
2	Érmelléki	1008
3	Temesvári	175
4	Zilah	600
5	Bihari	2224
6	Nagybányai	1020
7	Sz.Somlyói	200
8	Nagykárolyi	680
9	Aradi	300

5. Határidőnapló

A bibliaolvasó kalauz igéit és egyházkerületünk címtárát tartalmazó, elsősorban lelkipásztoroknak készülő határidőnaplóból 420 talált gazdára a tavalyi évben. A kalauz alapján választott napi ige tevékenységeink szervezése mellett segítséget nyújt a bibliaolvasásban. Köszönjük a Kálvin Kiadónak, hogy évről évre rendelkezésünkre bocsátotta a bibliaolvasó kalauz anyagát.

A következő táblázatban látjuk a rendeléseket egyházmegyei lebontásban:

Határidőnapló		
	Egyházmegye	Rendelés
1	Szilágyomlyó	60
2	Bihar	64
3	Érmellék	17
4	Temesvár	15
5	Nagykároly	39
6	Szatmár	70
7	Arad	18
8	Nagybánya	34
9	Zilah	45

6. Internetes jelenlétünk

Egyházkerületünk honlapjára két Facebook oldal van becsatolva: A KRE csatornája, amin főleg videók találhatóak, illetve a Harangszó hírlevél oldal. Az első Villányi Zoltán filmes szakember kezdeményezésére indult, de halmozódó feladatai miatt idén nem tudta vállalni tovább a videók készítését és az oldal kezelését. Ezért a hírlevél szerkesztőjével, Tokár Sándorral közösen szerkesztjük tovább az oldalt.

Eredetileg az volt az elképzelés, hogy majd többen is becsatlakoznak a filmezésbe, videó-megosztásba, és gyülekezeti eseményekről is hírt adhatunk, azonban nagyon kevesen reagáltak felhívásunkra, és talán évek kellenek, amíg ez – az egyébként jó – elképzelésnek megfelelően beindulhat.

A Harangszó hírlevelet e-mailben is megkapják azok, akik erre feliratkoztak.

7. Könyvkiadás

Az eltelt időszakban a következő kötetek láttak napvilágot:

Sebestyén-Zsilli János: „Mindig feléd...” – teológiai tanulmányok. Egyházkerületi rész támogatással, magánkiadásban, nyomdánkban látott napvilágot az 1993-ban elhunyt szerző tanulmányainak eddig részben kiadatlan gyűjteménye.

Építsük újjá a romokat (Mal 1,4) – átfogó fejlesztési tervek a Királyhágómelléki Református Egyházkerületben. A kiadvány a tanügyi hálózat fejlesztését, a gazdasági fejlesztéseket, a felújításra váró templomokat, a diakóniai célokat stb. gyűjti össze. Összeállította Farkas Zsolt előadótanácsos.

Velünk az Isten – VIII. kötet. A Szatmári Református Egyházkerület lelkipásztorainak áhí-

tatait Rácz Ervin szerkesztette kötetbe. Az előszót írta Póti Eduárd, a Szatmárnémeti Református Gimnázium igazgatója.

Id. Boér Péter Pál: Meneküljünk hát! – Regény. Egyházkerületi támogatással, nyomdánkban készült el a szerző magánkiadásában megjelent kötete. (Sajnos, az író nem érthette meg a könyv megjelenését, mert időközben súlyos betegségben elhunyt.)

Fenesi János: Ahol az Istent szeretik – versek. A várasfenesi gyülekezet kiadásában megjelent könyvet szerkesztettük és nyomtattuk.

Antal Sándor – Rabságom története és tanulságai. Önéletrajz. Az eredeti kézirat átszerkesztett változatát gondozta Arday Erika. A kommunisták által meghurcolt, tragikus sorsú lelkipásztor életének történetét a zoványi gyülekezet adta ki, szerkesztését és nyomtatását egyházkerületünk központjában végeztük.

Öltöztető – A nyári gyermek-bibliahét kézikönyve szintén egyházkerületi nyomdánkban készült.

Kiadói tervünkben szerepel:

Református magyar vagyok – tanulmányok. Szerkeszti Kánya Zsolt Attila. A kiadvány jelenleg előkészítési szakaszban van, tervezett megjelenése folyó év augusztusa.

Sebestyén László Ede: A boldog szem – igehirdetések – kéziratban, tervezett megjelenése f. év júliusa.

8. Egyházkerületünk nyomdája

Egyházkerületünk nyomdája fennakadás nélkül dolgozott az elmúlt időszakban. Műszaki hibákból adódó leállások gyakorlatilag nem voltak. A meglévő gépparkot javítottuk, fejlesztettük, bővítettük. A korábban vásárolt Heidelberg nyomdagépet sikerült beüzemelni, ez kiadvá-

nyaink minőségének látható javulását eredményezte. Kézi vágógépünkhöz új kés készült.

A nyomdában továbbra is egy gépmester és egy kiegészítő munkás dolgozik. A fennebb már említett újságok, könyvek mellett a nyomdában anyakönyvek, munkanaplók, nyugtatombók, emléklapok, díszoklevelek stb. készültek, és ritka az a nap, amikor nincs mit nyomtatni. Ami meghaladja a technikai képességeinket, vagyis a nagy példányszámban készülő falinaptár és a kalendárium, azt az Erdélyi Református Egyházkerület kolozsvári Misztótfalusi Kis Miklós nyomdájában készítettjük el.

Tisztelettel kérem jelentésem elfogadását.

Nagyvárad, 2019. június 7.

WAGNER ERIK
előadótanácsos

13. számú melléklet

A Külügyi és Ökumenikus Osztály jelentése

Főtiszteletű Közgyűlés!

2018. december 5-én a kolozsvári Vallás-szabadság házában fogadta a történelmi magyar egyházak ökumenikus közössége Fernand de Varennes-t, az ENSZ kisebbségügyi különmegbízottját. A találkozó rendjén az egyházi ingatlanok visszaszolgáltatása körüli problémákról tájékoztattuk a magas rangú diplomatát. A Királyhágómelléki Református Egyházkerület részéről a zilahi Wesselényi kollégium ügyét emeltem ki előterjesztésemben, amely évtizedek óta vár a román állam kedvezőbb hozzáállására.

Angliai protestáns egyházak körében tett látogatása rendjén Csúry István püspök több előadást tartott egyházunk szolgálatáról, és királyhágómelléki testvér-gyülekezeti kapcsolatok kiépítésére ösztönözte a jelenlévőket. Egyházkerületünk püspöke részt vett a Nagy-Britanniai és Írországi Független Protestáns Egyház éves közgyűlésén, melyen kiemelt napirendi pontként szerepelt egyházaink közös szolgálatának kiépítése. A jószolgálati látogatás eredményeképpen idén öt angol fiatal érkezik egyházkerületünkbe július végén, az élesdi református gyermekotthonban és a nagyváradi cigánymissziós központban való önkéntes munkára.

Folyó év szeptemberében egyházkerületünkbe látogat Amanda Currie, a Kanadai Presbiteriánus Egyház moderátora, testvéregyházunk Nemzetközi Missziói Ügyosztályának munkatársaival. A látogatás célja, hogy együttműködésünket még inkább elmélyítsük és intézményesítsük. Tengerentúli testvéregyházunk erején felül támogatja világszerte az evangelizációt. Kanadai hittestvéreink tradíciói a skót telepesek és francia hugenották 17. századi gyülekezetszervező munkájában gyökereznek. Rendkívül érzékenyek a szociális gondokra és elkötelezett diakóniai munkát folytatnak odahaza, illetve a világ számos más pontján – Kárpátaljától Japánig. A külmisziós szolgálatot, amiként egyházkerületünk támogatását is kanadai testvéregyházunk Nemzetközi Missziói Ügyosztálya szervezi és felügyeli.

Mint ismeretes, kanadai testvéregyházunk jóvoltából jelentős állagmegőrzési és megújítási munkákat végezhetünk el a lepusztult állapotban visszakapott nagyváradi Lorántffy Zsuzsanna Református Gimnázium épületén, rendkívüli és jelentős összegű adománnyal segítettek a királyhágómelléki lelkészképzést és immár hatodik esztendeje nyújtanak éves támogatást egyházkerületünk egyik kiemelt szeretetszolgálati intézménye, a hátrányos helyzetű gyermekeket felkaroló micskei Sámuel szociális bentlakás működtetésére.

A keresztyénység jelenleg a legüldözöttebb vallás a világon, az üldöztetés mintegy 245.000.000 Krisztus-hívót érint közvetlenül világszerte. Csak a tavalyi esztendőben több mint 4.000 ember halt meg a Krisztusba vetett hitéért. Folyó év április 5-én, Csúry István püspök ünnepélyes keretek között adta át az üldözött közel-keleti keresztyének megsegítésére gyülekezeteinkben gyűjtött adományokat Azbej Tristan államtitkárnak, a miniszterelnökség Üldözött Keresztyének Megsegítéséért és a Hungary Helps Program Megvalósításáért Felelős Államtitkárság vezetőjének. A királyhágómelléki gyülekezeti tagok bőkezű adományából 8.000.000 forint gyűlt össze.

2019. május 8-án, a határokon átvélő egységes magyar egyházpolitika jegyében egyeztetett Orbán Viktor kormányfő és Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes az erdélyi magyar történelmi egyházak elöljáróinak ökumenikus közösségével a kolozsvári a Szent Mihály templom plébániáján.

2019. május 18-án ünnepeltük Debrecenben a Magyar Református Egyház egységesülésének tíz évvel ezelőtti kimondását. A határokon és kontinenseken átvélő jubileumi találkozó lelki, kulturális és közösségi programok gazdag kínálatával várta egész nap a Debrecen központjába látogatókat, délután háromkor pedig úrvacsorás istentiszteletet tartottak a Nagytemplom elő-

ti téren. Egyházkerületünk népes küldöttséggel képviseltette magát a nagytalálkozón.

Tabea Staldert, a HEKS projektkoordinátorát folyó év június 18-án fogadja hivatalában egyházkerületünk püspöke, hogy az együttműködés konkrét lépéseiről egyeztessenek.

Élesden írta alá a Romániai Református Egyház két egyházkerületének püspöke és a svájci protestánsok segélyszervezetének, a HEKS-nek az elnöke 2018. április 17-én azt a keretszerződést, amely értelmében újabb négy évig támogatja a HEKS a Romániai Református Egyházban folyó diakóniai munkát, melynek teljes előirányzott költségvetése 2.335.000 svájci frank. 2014 januárjában indult el a svájci protestáns egyházak stratégiai programja a romániai református egyház 2014-2018 közötti időszakban történő támogatására, a HEKS segélyszervezeten keresztül. A megállapodás értelmében, mindeztől 1.700.000 svájci frankkal támogatják a két egyházkerület közös missziói és szörvány-szolgálatát, valamint a lelkipásztorok éves továbbképzését. A szerződést Csúry István és Kató Béla püspökök, valamint Walter Schmid HEKS-elnök látták el kézjegyükkel.

A Református Világközösség Európai Területi Tanácsa felkérésére, egyházkerületünk elnökségének támogatásával egy évre elvállaltam a testület titkári tisztségét. A Világközösség május 2-4-i, edinburghi küldöttgyűlése egyöntetűen támogatta megbízatásomat. Az európai testület teljes körű adminisztratív feladatkörének ellátása – éves küldöttgyűlések és szolidaritási látogatások megszervezése, levelezés, jegyzőkönyvírás stb. – reményeim szerint további lehetőségeket nyit meg egyházkerületünk előtt a külkapcsolatok terén.

Tisztelettel kérem jelentésem elfogadását.

Nagyvárad, 2019. június 12.

ANTAL JÁNOS
előadótanácsos

15. számú melléklet

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Építészeti és Műemlékügyi Szakbizottságának jelentése

Jelentésünkben az előző évekhez hasonlóan elsősorban a kifejezetten műemléki jellegű beruházási, helyreállítási illetve adminisztrációs tevékenységekre térünk ki, számbavéve az elmúlt egy év megvalósításait, támogatásforrásait és problémáit.

Az uniós finanszírozású Regionális Operatív Program 5.1 fejezete keretén belül benyújtott pályázatunk keretében jelenleg is folynak az ákosai műemléktemplom helyreállítási munkálatai, összesen 2.287.225,63 RON értékben, a befejezésre előreláthatólag az év végén kerül sor. A szilágycsehi pályázat az elnyert pontszáma miatt egyelőre továbbra is várólistás.

Az uniós finanszírozású HU-RO-UA-SK, ukrán-román-magyar-szlovák Együttműködési program 2019 évi kiírása még várat magára, de ettől függetlenül a megvalósíthatósági terv szintű pályázati dokumentációk alapján elkezdődött a kiviteli tervek elkészítése Érbogyoszló, Pelbárhida, Csatár és Szilágypér műemléktemplomai számára.

A szintén uniós finanszírozású UA-RO Ukrajna-Románia Határon Átnyúló Együttműködési program keretén belül a máramarosszigeti templom részleges felújítására benyújtott pályázatunk immár egy éve a tartalmi elbírálás szintjén stagnál.

Sajnos a négyhatáros, HU-RO-UA-SK, ukrán-román-magyar-szlovák Együttműködési Programhoz beadott, a „szárazberekai templom felújítása és látogatóbarát fejlesztéséhez szükséges kiállítási eszközök beszerzése” című pályázatunk nem részesült pozitív elbírálásban.

Az uniós Vidékfejlesztési Programhoz (Programul National de Dezvoltare Rurala) benyújtott pályázatok közülük kettő még 2016-ban részesült pozitív elbírálásban – Magyarberkesz és Jákóhodos –, előbbinél több, mint egy éve folyik a kivitelezés, utóbbinál a tavasz elején felfüggesztették a munkálatokat addig, amíg nem tisztázódik a 114 számú kormányrendelettel módosult kivitelezési összegek problémája.

A 2018-re kiírt, kifejezetten műemlékhelyreállításokra vonatkozó Rómer Flóris program-

ban a feketegyarmati és a köröskisjenői templom részesült folytatólagos támogatásban, reményeink szerint mindkettő a nyár végéig elkészül. Ugyanebben a támogatási programban 2019-re az örvéni, pelbárhidai, csatári, vadászi, site-ri és magyarremetei templomok kaptak 4 és 15 millió forint közötti értékű támogatásokat, utóbbi kettő esetében falképre Restaurálásra.

Ugyanezen forrásból, a Teleki László Alapítvány bonyolításában befejeződött Igazfalván a templomtorny helyreállítása.

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület és a Tasnádi Református Egyházközség közös projektjeként a tavasz folyamán elkészült a szódemeteri Kölcsey-központ felépítése, illetve a szomszédos református templom helyreállítása.

A Szatmárnémeti Református Kollégium rehabilitációjának és bővítésének engedélyeztetése az utolsó fázisában van.

Kérem Ft. Közgyűlést jelentésem elfogadására.

EMÓDI TAMÁS
építésügyi és műemléki előadótanácsos

14. számú melléklet

Az Egyházkerület Jogi Ügyosztályának jelentése

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

Az egyházkerület jogi osztályának tevékenysége az elmúlt esztendőben magában foglalta a folyamatban lévő jogi ügyek lezárását, az újonnan felmerülő jogi vonatkozású problémák megoldását, valamint a peres eljárásokban való képviseletet.

A Máramarosszigeti Református Líceumra és a Zilahai Református Wesselényi Kollégiumra vonatkozó elutasító végzések nyomán beindított perek még jelenleg is folyamatban vannak.

A Máramarosszigeti Református Líceum ügyében a Máramarosszigeti Református Egyházközség számára kedvezőtlen ítélet született alapfokon. A Kolozsvári Táblabíróság elutasította az egyházközség keresetét. Természetesen az egyházközség él a fellebbezés lehetőségével.

A Zilahai Református Wesselényi Kollégium ügyében még a 2016-os esztendőben elindított per tárgyalását, fellebbezés nyomán, a Bukaresti Lefelsőbb Ítélt- és Semmitőszék tűzte napirendre 2019. szeptember 27-re.

Az Egyházkerület Kossuth utca 3. szám alatti ingatlanában lévő elidegenített lakrészek tulajdonjogának helyreállítása még nem zárult le teljes egészében. Egy per még folyamatban van. A bérlők kiköltöztetése azonban az elmúlt év folyamán megtörtént, mivel szükségeltetik az ingatlan teljes belső felújítása és javítása.

A Bukaresti Legfelsőbb Ítélt- és Semmitőszék jogerős döntése nyomán lezárult barátkai ingatlan per következményeként szintén a

barátkai területre vonatkozó, az Elesdi Bíróságon folyamatban lévő, azonban felfüggesztett per az egyházkerület kérésére ismét napirendre került. Az ítélethozatal többszörös halasztása után, a bíróság az egyházkerület javára döntött a Bihar Megyei Tanáccsal szemben.

Az elmúlt esztendő október 4-én jogerős ítélet született Orbán Zoltán János munkaügyi perében is. A Nagyváradai Táblabíróság elutasította a fennevezett lelkipástor által a Hegyközújlaki Református Egyházközség és az Egyházkerület ellen beindított keresetet

A fegyelmi ügyeket tekintve elmondható, hogy a 2018-as esztendőben nem került sor fegyelmi ügy tárgyalására egyházkerületi szinten.

A 2013. évi 165 számú restitúciós törvény több szakaszát is módosító 2017. évi 111 számú törvény előírásai az eltelt év során sem eredményeztek megoldást az egyházi ingatlan visszaszolgáltatás terén. Egyfelől a módosítás által megszabott terminusok nem biztosították a helyi-, megyei- és bukaresti földalapi bizottságok munkájának hatékonyságát, ami a visszaszolgáltatási kérelmek elbírálását, a birtokba helyezést és a birtoklevelek kibocsátására vonatkozó kötelezettség teljesítését illeti. Másfelől a bizottságok minden apró lehetőséget megragadnak arra nézve, hogy elutasító végzéseket bocsássanak ki, sok esetben az is elegendő, ha a telekkönyvben eredetileg tulajdonosnak bevezetett jogi személy megnevezése nem egyezik teljes

mértékben a jogosult egyház (egyházközség) jelenlegi megnevezésével.

A fennevezett restitúciós törvény kimondja, hogy a bukaresti Kárpótlási Központi Bizottságnál iktatott visszaigénylési ügyiratok megoldására öt év áll a bizottság rendelkezésére. Amennyiben az iktatás időpontjától számítva eltelt az öt év, a kérvényező hat hónapon belül beperelheti a bizottságot.

Az Országos Tulajdon-visszaszolgáltatási Hatóság (ANRP) adatai szerint nagyon sok ügy nincs még megoldva.

Az visszaszolgáltatás terén fennálló jelenlegi helyzet orvoslására tett kísérletként törvény módosítási javaslat benyújtása van folyamatban, mely javaslatot olyan jogászok készítettek el, akiknek szívügyük az egyházi ingatlan visszaszolgáltatás kérdése.

A fentieknek megfelelően kérem tisztelettel a Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés által a jelentésem elfogadását.

Isten áldását kérve a Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés munkájára,

Maradunk tisztelettel,

Nagyvárad, 2019. május 28.

PETRUCZ IZABELLA egyházkerületi jogi referens	FENESI TIBOR egyházkerületi jogtanácsos
---	---

16. számú melléklet

Jelentés a KRE Zenei Bizottságának tevékenységéről

Isten iránti hálával tekintünk vissza az elmúlt esztendőre, és ebben a hálában benne zeng a megtartás éneke, hiszen „az Úrnak jóvolta napjainkhoz napokat told” és a 2017-es jubileumi esztendő után egy újabb mozgalmas és zenei eseményekben gazdag évet tudhatunk magunk mögött.

Az egyházmegyei jelentéseket átolvasva kissé csalódottan állapítottam meg, hogy nem minden egyházmegyében kéri be a zenei előadó jelentését az évi közgyűlésre. Csupán a szatmári, a nagykárolyi, az érmelléki, a bihari és a zilahi egyházmegye jelentései között szerepel zenei jelentés is.

Az említett egyházmegyei jelentések örömmel számolnak be az énekkarok tevékenységéről, a kórustalálkozókról, ifjúsági zenei táborokról. Több énekkar magyarországi, illetve felvidéki zenés alkalmakon is részt vett. 2018-ban a Budapesten megrendezett Református Énekek Hangversenyen egyházközségünket a Nagyvárad Kántorok Kórusa, valamint a Bihar-diószegi Ifjúsági Kórus képviselte, jelen volt a Szatmári Egyházmegye Lelkipásztorkórusa, valamint a Református Gimnázium Gyermekkórusa is. Immár nyolc éve, évente 50-60 résztvevővel zajlik a Hegyközségmiskolci Zenetábor, ahol a gyermekek gitár-, furulya- és billentyűs hangszeroktatásban részesülnek, valamint gyülekezeti énekeket, népdalokat és népdalzsoltárokat tanulnak. A Nagyvárad Kántorképző Tanfolyamon az elmúlt esztendőben 23 hallgató vett részt, illetve egy hallgató tett záróvizsgát.

Több egyházmegyében szerveznek ifjúsági kórustalálkozót, illetve furulyás találkozót. A zilahi egyházmegyében gitár-, furulya- és citeraoktatás is zajlik. Zenetanáraink közül néhányan (Kozma Gyula, Gáspár Attila, hogy csak néhányat említsünk) hangszeres feldolgozásokat írnak gyülekezeti énekekre, népdalzsoltárokra és ezeket saját gyülekezetükben betanítják

és előadják. Berkesi Sándor Kossuth- és Liszt-díjas karnagy rendszeresen látja el a kántorképzőt és a zenetáboros ifjakat egyszerű gyülekezeti énekfeldolgozásokkal.

A Zilah-ligeti református templomban 2018 őszén „örömeleklésre” került sor, melyen a zilahi és a szilágysomlyói egyházmegyéből összesen 19 kórus vett részt. A Református Énekek Hangverseny mintájára ezen az alkalmon gyülekezeti énekeket énekeltek egyszólamra, orgonakísérettel, valamint egy többszólamú kórusmű is elhangzott. Több egyházmegyében adventi ökumenikus kórustalálkozót szerveznek, amelyen együtt énekelnek egy település énekkarai, felekezetre való tekintet nélkül. Összességében elmondhatjuk, hogy a kórusok évről-évre magasabb színvonalon énekelnek és szolgálnak a különböző egyházi ünnepeken, illetve városi rendezvényeken.

A beérkezett jelentések egyetlen új orgona építéséről adnak hírt az Érmellékhez tartozó Micskén. Azóta, Istennek hála ez év májusában a Nagyvárad-Őssi gyülekezet új orgonája is megépült. Az orgonák karbantartása és felújítása továbbra is sok kívánnivalót hagy maga után. Minden évben felhívjuk a gyülekezetek figyelmét arra, hogy csak hozzáértő, megbízható szakemberek végezhetnek orgonafelújítást. A kevés pénzért elvégzett gyors orgonajavítás, amelyre jótállást sem vállal a „mester” (esetleg többet nem is látjuk), mindig többet kerül, amikor a valódi szakembernek ki kell javítania az okozott kárt.

Továbbra is nagyon sok gyülekezet kántor nélkül (esetleg a lelkész segítségével) végzi az istentiszteleti szolgálatokat. A távozó kántorok helyét évről-évre nehezebb betölteni. Sok esetben helyettes kántort találni is nagyon nehéz, így a kántorok java része nem veszi ki az évi szabadságát. Nagyon fontos lenne, hogy a gyülekezetek küldjenek tehetséges fiatalokat a kántorképzőbe, mert az utánpótlás nevelése évekbe kerül. A

jelenlegi kántorképzősök mind szolgálnak már valamelyik gyülekezetben.

Végül néhány mondatban az Egyházközségi Zenei Bizottság munkájáról szeretnék beszámolni. A 2018-as esztendőben háromszor ülésezett a bizottság. A napirendi pontok között kiemelt szerepet kapott a kántortörvény előkészítése, a kántorok javadalmozása, az egyházközségi zenei események megszervezése. Harmadik kiadását érte meg a Református Zenei Kalendárium. Bár hasznos egyházzenei, himnológiai adatbázis, mely tudományos kutatásokhoz is forrásként szolgál, sok esetben eddig nyomtatásban soha meg nem jelent adatokat is közöl, sajnos elég szegényes a megbecsülése az egyházközségünkben. Van olyan kántor, akihez mindmáig egyetlen kiadás sem jutott el.

2018 szeptemberében a Zenei Bizottság három tagja képviselte egyházközségünket az Európai Keresztény Egyházzenei Konferencián (European Conference of Protestant Church Music) Litvániában megrendezett konferenciáján. Decemberben többen is részt vettek a bizottság tagjai közül a Debrecenben megrendezett kántorképzős tanárkonferencián. Egyházközségi zenei előadó Szerbiában, Szabadkán részt vett az IAH regionális egyházzenei konferencián.

Buzdítsuk gyülekezetünket új énekek tanulására, a kántorok továbbképzésére, szorgalmazzuk a kántori szakmai napok megrendezését. Küldjük ifjainkat kántorképzőbe, zenetáborokba, hogy legyen, aki a templomok padjaiban és az orgonapadokon tovább viszik majd – a szép református énekeinken keresztül is – őseink hitét. Isten segítsen ebben mindnyájunkat.

2019. június 14.

OROSZ OTÍLIA VALÉRIA
egyházközségi zenei előadó

18. számú melléklet

A Lelkészerkezleti Szövetség elnökének jelentése

Főtiszteletű Közgyűlés!

A Lelkészerkezleti Szövetség egyik fő feladata odafigyelni a lelkipásztorok sajátos helyzetére, számontartani gondjaikat és lehetőség szerint segíteni a gondokkal küszködőt.

Rohamosan változó és átalakuló társadalmi helyzetünkben egyre inkább azt tapasztalja sok lelkipásztor, hogy olyan helyzetekbe sodródik, amikben lelkipásztorként nem találja a helyét és nem látja szolgálatának értelmét. Kisebbségi sorunkban, az elszórványosodás rohamos árában fájdalmasan meg kell hogy élje több lelkipásztor azt, hogy mint értéket mentő küldött küzd, fáradozik, igyekszik menteni a menthetőt és a még itthon maradottak, de a kivándoroltak is tőle várják az egyházi ingatlanok példás rendbetételét és fenntartását, a temetőtertek állandó szépítését. A külföldről hazaérkező és egyházi „szolgáltatást” igénylők közül egyre többen olyan elvárásokkal állnak a lelkésszel szemben, amit jó lelkiismerete szerint nem végezne el, de a lázadás elkerülése végett sokszor enged a kérésnek.

Egyházi törvényeinkben részletezve van, hogy miben is áll a lelkipásztori szolgálat és melyek az elvárások a lelkipásztorral szemben. Az elvárással szembeni megfelelésnek a lelkipásztor elköteleződése mellett, nélkülözhetetlen a lelkészért imádkozó és a lelkipásztort szerető és tisztelő gyülekezet. Sajnos egyre több lelkész szenved a gyülekezet „közösségében” a magányosság miatt. Több szomorú fegyelmi ügy is, az egyéni felelősségen túl a lelkipásztorra nehezedő nyomás elhordozhatatlanságára vezethető vissza.

Határozottan kijelenthető, hogy a lelkeszi szolgálatot semmilyen egyházi szövetség nem helyettesítheti, sőt az egyre eredményesebben szolgáló szövetségek a lelkeszek nélkül nem végezhetnének ilyen hatékony szolgálatot. Ezért égetően fontos és sürgős a lelkipásztorral szemben nem csupán az elvárásokat megfogalmazni, hanem személye és családja iránt szeretetet, elismerést és megértést tanúsítani.

Az elmúlt esztendő főbb eseményei:
2018 október 4-én egyházközségi konferen-

cia volt Nagyváradon, kb. 90 lelkipásztor jelenlétében. Igét hirdető Szőnyi Levente kerületi elnök. Dr. Visky Sándor Béla teológiai professzor Kolozsvárról: A lelkipásztor, mint értelemmel szenvedő küldött címen tartott igen érdekesítő és sok sajátos lelkipásztori gondot feltáró előadást.

Az előadást fórumbeszélgetés követte, melyen részt vett és felvezető beszédet tartott Csűrű István püspök.

Gál Sándor értekezleti elnök beszámolt a lelkeszi közösség előtt az értekezlet anyagi és lelki helyzetéről.

2019. április 11-én, Nagyváradon az egyházmegyei elnökök találkoztak a kerületi vezetőség elnöke alatt és évi beszámolójukat megtartották.

Tisztelettel kérem jelentésem elfogadását.

Nagyvárad, 2019. június 21.

GÁL SÁNDOR
elnök

17. számú melléklet

A Presbiteri Szövetség (PSz) jelentése

Főtiszteletű Püspök Úr!
Főtiszteletű Közgyűlés!

Az Egyházkerületi Presbiteri Szövetségünk a 2018-as évi tevékenységét ige üzenetének tanítása, útmutatása alapján és annak segítségével sikerült végezni. A presbiter szolgálata Isten ígéjén alapul, tevékenységünk a gyülekezetek közösségében nyer teret, célunk a hitben meggyökerezett szeretet, az alázatosság és a hűség.

A fent említett gondolatokkal szeretettel tárom a ft. Közgyűlés elé a 2018-as év megvalósításait:

– 2018. március 10-én tartottuk meg tavaszi közgyűlésünket Nagyváradon a Partiumi Keresztény Egyetem (régii Egyházkerületi Székház) dísztermében, melynek keretében beszámoló hangzottak el a kerületi és megyei presbiteri szövetségek elnökei részéről. Ezt követően adtuk át a Presbiteri Szolgálatért Díjat egyházmegyénként 1-1 presbiternek, és 1-et egyházkerületi szinten Ft. Csűry István püspök úr és jómagam által.

– 2018. április 6-7-én Nagyváradon tartottuk meg kétnapos presbiterképzésünket a Szentírás alapján: Mózes 5 könyvével kezdődően és a Királyok könyvével befejezően, 68 presbiter részvételével.

– 2018. július 20-21-én Nagyváradon tartottuk meg második presbiterképzésünket a Krónikák könyvétől a Malakiás könyvével befejezően. Mindkét képzést Dr. Papp György, a Kolozsvári Protestáns Teológia tanára, adjunktusa tartotta 65 presbiter részvételével.

– 2018. augusztus 24-25-én tartottuk meg évi nagy konferenciánkat ugyancsak Nagyváradon. A konferencia központi témája: Imádkozó és cselekvő presbiter. Olyan előadások ke-

retében, mint: Áldozatvállaló presbiter (Vicsai János, a Nagybányai Református Egyházmegye főgondnoka), Megízetlenülhetetlen só (Fazakas Sándor, a Varsolci Egyházközség lelkipásztora), Konfliktuskezelés a presbitériumban (Kürti Tamás szatmárgörbedi lelkipásztor), Békesség megteremtése a környezetünkben (Kánya Zsolt Attila kémeri lelkipásztor).

– 2018. október 26-27-én a Súlyomkővári Ifjúsági központi házban tartottuk meg a Kárpát-medencei Református Egyházkerületek Együttműködési Tanácsának ülését.

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Presbiteri Szövetségének elnöksége az Egyházkerületünkben működő Egyházmegyei PSz és határon túli szervezetek következő rendezvényein vett részt:

– 2018. január 14-én az Érmelléki Református Egyházmegye PSz konferenciáján, témakör: Imádkozó presbiter, helyszín a Hegyközsézmiklósi templom

– 2018. február 6-án a Szilágysolyói Református Egyházmegye PSz rendezésében a gondnokok találkozásán

– 2018. február 26-án a Temesvári Református Egyházmegye PSz konferenciáján a lugosi református templomban, témakör: Imádkozó presbiter

– 2018. március 3-án a Szatmári Református Egyházmegye PSz konferenciáján a lázári református templomban

– 2018. április 15-én a Szilágysomlyói Református Egyházmegye PSz regionális konferenciáján

– 2018. szeptember 1-jén a Szilágysomlyói Református Egyházmegye PSz konferenci-

áján Súlyomkőváron, témakör: Imádkozatok és buzgón kérjétek, előadó: Dr. Békefy Lajos

– 2018. szeptember 8-án a Nagybányai Református Egyházmegye PSz konferenciáján a domokosi református templomban, témakör: A presbiteri tisztség Isten külön ajándéka

– 2018. január 6-tól kezdődően az Ákosi Református Egyházközség Siloán gyülekezeti termében tartott presbiter és diakóniai munkatárs képzésen

– 2018. november 3-án a Szatmári Ref. Eme. PSz konferenciáján a szamoskőrödi református Templomban, témakör: Öröm és teher

– 2018. november 11-én a Bihari Református Egyházmegyében működő hegyközi regionális konferencián a szalárdi templomban

– 2018. április 20-21-én az Erdélyi Református Egyházkerület PSz konferenciáján és jubileumi ünnepén az első presbitérium megalakulásának 350 éves évfordulóján a vámosgálfalvi református templomban

– 2018. június 10-én a Kárpátaljai Református Egyházkerület PSz konferenciáján Péterfalván, témakör: Legyetek éberek

– 2018. június 21-24-én a Magyarországi Reformátusok PSz konferenciáján Mezőtúron, témakör: Az én házam imádság háza (Mk 11,17)

– 2018. november 17-én a Békés-Csongrád területi szervezetek közös konferenciáján Oroszázán, témakör: Uram, taníts minket imádkozni

Istennek végtelen szeretete legyen és maradjon mindanyunkkal, adjon nekünk bölcs döntést az előttünk álló feladatok megvalósításaiban.

Sarmaság, 2019. május 26.

TÓTH ANDRÁS,
a KRE PSz elnöke

19. számú melléklet

Jelentés a KRE levéltárában folyó munkálatokról

A tavalyi jelentés óta folytattuk a vélhetően két-három esztendeig eltartó középszintű fondjegyzék elkészítésének munkálatait, a végleges rend szerint elhelyezett, állagonként csoportosított levéltári dobozok tartalmának leltározását. Amint már korábban is jeleztük, e munka az eddigiekkel ellentétben látványos elemekben nem fog bővelkedni, egy lassú, türelmet igénylő levéltárosi elfoglaltságról van szó.

Az elmúlt esztendő során is folytattuk a debreceni Tiszántúli Református Egyházkerüle-

ti és Kollégiumi Levéltár által támogatott digitalizálási munkálatokat, melynek során az alábbi egyházközségi levéltárakra került sor:

Aranyosmeggyes (Szatmári em.) . . . . . 800 felvétel
Bere (Nagykárolyi em.) . . . . . 1.500 felvétel
Csomaköz (Nagykárolyi em.) . . . . . 800 felvétel
Érhatvan (Nagykárolyi em.) . . . . . 200 felvétel
Érmelléki esperesi lvt. (állami lvt.) 1.100 felvétel
Érszakácsi (Nagykárolyi em.) . . . . . 1.100 felvétel
Feketegyarmat (Aradi em.) . . . . . 900 felvétel
Kiskereki (Érmelléki em.) . . . . . 200 felvétel

Köbölkút (Érmelléki em.) . . . . . 2.300 felvétel
Magyarcsaholy (Nagykárolyi em.) 1.400 felvétel
Nagyvárad (Bihari em.) (állami lvt) 2.600 felvétel
Pele-Keszi (Nagykárolyi em.) . . . . . 2.500 felvétel
Szentjobb (Érmelléki em.) . . . . . 300 felvétel
Tasnádszántó (Nagykárolyi em.) . . . . . 1.200 felvétel
Tóti (Érmelléki em.) . . . . . 600 felvétel
Zilah (Zilahi em.) . . . . . 12.600 felvétel

Nagyvárad, 2019. május 24-én

EMÓDI ANDRÁS
egyházkerületi levéltáros

Címünk: RO-410202 ORADEA
str. Sulyok István nr. 9, jud. Bihor
Telefon/Fax: 0259/435-386
E-mail: press@krek.ro

Szerkesztőbizottsági elnök: CSÜRY ISTVÁN
Felelős szerkesztő: WAGNER ERIK
Tördelőszerkesztő: PETRIKÓ ILDIKÓ
Honlap: www.krek.ro

Készült a Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
Szenczi Kertész Ábrahám Nyomdájában
Felelős vezető: WAGNER ERIK